

A. B. STRIMAITIS,
SEKRETORIUS S. L. A.
307 W. 30th ST., NEW YORK, N. Y.

TEVYNE

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

No. 45

New York, November 10 (Lapkričio) 1911.

VOL. IV.

Entered as second-class matter November 28, 1910, at the post office at New York, N. Y. under the Act of March 3, 1879.

Published every Friday by Lithuanian Alliance of America
At 307 W. 30-th St. New York City.

A. B. STRIMAITIS Sec'y & Business Manager.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES.

In the United States..... \$1.00
To Foreign Countries..... \$2.00

All communications should be addressed:

"TEVYNE", 307 W. 30-th St., New York City.
Tel. Chelsea 5152.

Išleidžiama Susivienyimo Lietuvių Amerikoje
kas penktadienis.

V. K. RAČKAUSKAS Editor (Redaktorius).

PRENUMERATA METUI:

Suvienytose Valstijose..... \$1.00
Kitose viešpatystėse..... \$2.00

Kreipianties su visokiais reikalais adresuokite:

"TEVYNE", 307 W. 30-th St., New York City.

FARMA ANT PARDAVIMO.

Parsiduoda labai pigiai žemės 60 akrų su viršum, žemė lygi, pirmos klesos, tinkanti dėl daržų, dalis girios su geroms ganykloms sodas ir daug visokių medžių. Stubas gera, ant 2-jų lubų, su 8 ruimais, bania didelė, vietos dėl 30 karvių ir 3-jų arklių, vištynė čia dėl 200 vištų ir kitos triobos, taipgi visoki kėkės įrankiai ir šieno pilna bania (daržinė). 10 karvių, 2 arkliai, kiaulių, vištų, ančių ir žąsų. Farma randasi arti Bostono miesto, Bedford, Mass. Puiškus plantas iki pat Bostono, ką yra smagus važiavimas; iki strytkariui ir trainui nueiti 10 minutų. Parsiduoda iš priežasties turėjimo kito biznio.

A. Žvingilas,

Spring Road.

Bedford, Mass.

Pirmą syk bus vaidinama Brooklyn'e

— MELODRAMA —

BIRUTE

Žodžiai Žemkalnio. Muzika Miko Petrausko.

Vaidins

SCENOS MYLĖTOJAI, McCADDIN HALL

Berry St. tarp S. 2-ros ir 3-čios Brooklyn, N. Y.

Lapkričio (Nov.) 25 d. 1911. Durys atdaros nuo 7:20. Prasdės lygiai 8:15 vakare. Įžanga \$1.00, 75c, 50c., 25

Laibai daug triuso ir kašto padėta parengimui šio veikalo. Loš ir dainuos 100 dainininkų su pagelba 16 muzikantų. Nepraleiskite šios progos, nes tikrai gailėsitės. Po perstatymo bus šokiai. Svetainė netoli nuo Grand Street. Brooklyne.

Tikietai parsiduoda jau dabar "Vienybės Liet." Redakcijoj, 120 Grand St., pas rengėjus ir narius Scenos Mylėtojų choro.

MENESINIS ŽURNALAS

"Aidas"

Išleidžiama nuo Kovo (March) mėnesio

Kaina metams Amerikoje \$1.00 Užrubežiuose metams \$1.25
Pusei metų 60c. Pavienis numeris 10c.

Pirmą numerį siunčiame dvigai. Reikalaujame agentų.

"AIDAS", 46 HARRISON AV., WATERBURY CONN.

KUR VIENYBE TEN GALYBE

VINCAS DAUNORA
NARIS 213 70A **APTIEKORIUS** KUOPOS S. L. A.

UŽLAIKO SAVO LOCNOI APTIEKOI VISOKIŲ VAISTŲ IR
NUO VISŲ LIGŲ. KREIPKITES PAS SAVO ANT ŠIO ANTRAŠO
229 BEDFORD AVE KAMPAS NORTH 4TH GATVĖS BROOKLYN NY

KUR SVEIKATA TEN LIKOVYBE

Dr. A. Šliupite - Jankauckienė

Gydo visokias ligas moteriu, vaiku ir vyrų.

265 Berry Street, BROOKLYN, N. Y.

(tarpe Grand St. ir So. 1-st St.)

VALANDOS: nuo 12-2 po piet; nuo 7-9 vakare.

TELEPHONAS GREENPOINT 8.

Katalogas Visiems Dykai!

Kožnas žmogus mokantis skaityti privalo turėti mūsų Katalogą, kuriam atras daugelį visokių daiktų. Mūsų Banka priima pinigus užėdėjimui ir moka 4-tą procentą. Siunčia pinigus ir parduoda laivakortes į visas dalis svieto, pigiaus kaip kiti. Spaudinam visokius drukoriškus darbus greitai, gerai ir pigiai. Reikalaudami katalogo prisiųskite 2c markę ant adreso:

GEO. A. PUPAUSKY & ©
2342 SO. LEAVITT ST. CHICAGO, ILL.

Tel. Canal 2118

DR. A. L. YUSKA
Gyditojas ir Chirurgas

Valandos: Nuo 9 iki 11 iš ryto
3 iki 5 po piet
7 iki 9 vakare

1749 So. Halsted st. - - Chicago, Ill.

Lenkė--Akušėrė

baigusi mokslą ir turinti patyrimą, apsigyveno po num. 180 Washington st., Worcester, Mass. Priima ligones moteris su visokiomis moterų ligomis, prie palagų sąžiningai ir gerai patarnauja.

K. Ochrymowicz,
180 Washington st. Worcester, Mass.

NAMINĖ MOKYKLA

GRAMATIKA angliškios kalbos mokintis be mokinio (apdaryta) \$1.00
VAIKŲ DRAUGAS arba kaip mokintis skaityti ir rašyti bemokinio 15c.
ARITMETIKA mokintis rokadų be mokinio su paveikslais (apdaryta) 35c.
NAUJAS BUDAS mokintis rašyti be mokinio 10c.

Pinigus siųskite šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

Išsiuntinėjimo prekystė

Visokių tavorų aukcinių ir t. t. Reikalauk katalogo įdėdamas markę už 2 centu.

J. N. Šimkus

4543 S Ashland Ave. Chicago, Ill.

Telephone 762 So. Boston.

DR. F. MATULAITIS

Offiso valandos:

Nuo 12 iki 2 val.; Nuo 7 iki 9 vakare.

495 Broadway,
So. Boston, Mass.**V. Ambrozevičius**

AGENTAS ir NOTARIJUS

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto, turiu užstatę randavą Bond (kauciją) \$25.000 dėl teisingumo. Užkvičiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaip ne-oli New Yorko gyvendams, priimu ir pristatau ant laivų, tuomi būsit apsaugoti nuo daug New Yorko nemagumų. Darau doviernastis ir parūpinu rusiškus pašportus. Kreipkitės per laiškus pas:

V. AMBROZEVIČIUS,
178 Ferry Street, Newark, N. J.
Telephone 5599 L. Market.

Gelžkelio laikrodėlis su 21 akmenu

rankinėle užsukamas ir užstatomas vyriško ir moteriško didumo **Aplėstli auksu ant 20 metu** dubultavi dangteliai-viršai, puikiai išpjaustytas. **Absolutiszkai tikras** laiko rodytojas, ypač pritaikytas prie gelžkelio žmonių, kurie reikalauja užsitikimo laikrodžio. **Gvarantnotas ant 20 metu.** Ypatinga dovana: mes pasiūšime tą laikrodį ant kiekvieno adreso C.O.D. \$5.75 ir užsimokėsime ekspreso lėšas, suteikdami privilegiją pilno ištyrimo. Jūsų neatrasite, kad jis nevisiškai užganėdina ir ne toks yra, kaip pagarsinta, **nemokekite nei vieno cento.** Atminkite, jūs panašiai užmokėtumete už tą patį laikrodį \$25.00, pirkdami nuo kokio besąžiniško parduotojo. Labai puikus **AUKSU aplietas LENCIUGELIS** su prikabalinku už **DYKA** prie kiekvieno laikrodžio
Excelsior Watch Co., 908 Athenaeum Bldg., Chicago.

MOTERYS IR MERGINOS!

Nepirkite gatavų drapanų, kaip tai: Dresių, Siūtų ar Overkotų, nes tokios drapanos tik sugadina jūsų išveizdą ir figurą. Ateikit pas mane, o aš jums padarysiu kuopuikiausias drapanas su primieravimu ir pritaikymu prie ypotos kaip kas norės. Męs teipgi užlaikome visokių materijų naujausias mados, iš kurių galėsite pasirinkti ir nekaštuos brangiaus kaip kad pirktumet gatapą krome kur pas svetimtautį. Teipgi siuвам ir iš atneštų materijų.

Kurios negalit ateiti darbo dienoms, tai yra galima ateiti Nedėlioms nuo 10 val. iš ryto lyg 4 po piet. po šiuo adresu:

Petras Šertvites

370 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. 2895 W. Greenpoint.

Pagal naują tiltą.

J. Skritulskas,

NOTARIJUS IR AGENTAS

Užlaikau geriausius gėrymus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių pinigus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžija. Užlaikau svetainę mitingams ir veselioms iš visų miestų mieldžiui atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

John Skritulskas

26 Broad St. New Britain, Conn.

Telephone No. 550.

Dirbkime!

Nuo pereinamųjų metų mūsų organizacijoje prasidėjo nesupratimai ir betvarkė, atnešę Susivienijimui daug blėdies. Vienų į tatau žiūrėta su pasigailėjimu; kitų — su džiaugsmu, o daugelis ir jokios atidžios neatkreipė.

Visa kaltė buvo sukrauta ant naujosios konstitucijos, kurią visi be jokio, tur būti, skirtumo, net ir patys jos autoriai, ilgainiui pripažino netikusia, persitikrinę, ką ji įnešė į Susivienijimo gyvenimą.

Komisija, kuriai pavesta taisyti konstituciją, dar XXVI Seime pasizadėjo gerai atlikti savo užduotį ir tuomi suramino tūlam laikui sąnarius. Vienok-gi ne pažadėjimas permainingai konstituciją, nė-gi pats darbas toje linkmėje nesulaikė Susivienijime to milžiniško skaitliaus sąnarių, kurie buvo suspenduoti prieš Seimą už nemokėjimą mokesčių ir kurie, kaip matėme iš paskutinės atskaitos, pasitraukė iš Susivienijimo. Kame-gi tam visam priežastis?

Yra sakoma mums, būk tie žmonės pasitraukė iš Sus mo dėlto, kad neturėjo užsitikėjimo. Vienok ar neyra tai tuščias argumentas? Juk jai tie nariai nemokėjo pagal naująją tvarką, o žinojo, kad prie senos tvarkos sugrįžti negalime,—tai jų išstojimas nesirėmė tuo nepasiganėdijimu Su mu, ar neužsitikėjimu.

Mano nuomone, beveik visi tie žmonės, išskyrus mažą burelį, jokios atidžios neatkreipė nė į Sus mo naująją konstituciją, nė į Seimą. Tūliems jų pasakota, kad Sus mo valdyba sauvališkai užkrauna ant jų mokesčius; kitiems gi nesakyta nieko, o jie patys laukė kuopų sekretorius ar išdininkus ateisiant išskolektuotų mokesčius. Naujai tvarkai įvykus kuopų vyriausybė manė bereikalingu ir draustinu esant vaikščioti po grinčias ir rinkti mokesčius. Tokiu būdu daugelis sąnarių likos atstumti nuo draugijos.

Kaip ten nebūtų su tuo dalyku, visgi reikia pripažinti skaudus ir liūdnas apsireiškimus: S.L.A. neteko daugelio sąnarių. Visi tatau mato. Daugelis geresniųjų — liūdi ir nori pasidaruoti, vienok nežino kaip ir koku būdu.

Vieni rūstauja ant naujosios Pildomosios Tarybos ir fabrikuoja protestus, kuriuose primeta nerangumą prezidentui, stoką agitacijos, nerangumą veikliųjų sąnarių ir tt.; bet patys, taip sakant, pirštu nepajudina, kad kiek nors naudos atnešus organizacijai: mato protestuose ir šurkščiuose pamokinimuose naudą Sus-mui! O gerieji ir neva veiklieji nariai arba patys atšąla prie Susivienijimo*), arba, nežinodami, iš kurio galo pradėti dirbti, nuleidžia rankas ir laukia... naujos konstitucijos. Gi kol naujoji konstitucija įeis į galę — Susivienijimas dar daugiau gali nustoti. Jie apie tatau nemąsto. Jiems tai neateina galvon.

*) Paveizdan, p. V. S. Jokubynas, buvęs S.L.A. prezidentas ir "Tėvynės" redaktorius, išstojo iš Apšvietos Komisijos ir už nemokėjimą mokesčių, pagal paskutinę atskaitą, likos suspenduotas. Liūdnas apsireiškimas! R e d.

O j k dirbti reikia. Būtina. Kitaip — nieko nebus, Susivienijimas, jai nebus *šiandieną* paremtas geresniųjų ir veikliųjų narių, turės dar daugiau bėdos. Turime apsižiūrėti ir, jai mums yra brangus 26 ių metų darbas, dabokime, idant tas darbas nenuėity, taip sakant, vėjais.

Suprantame visi, kad dirbti reikia. Tad dirbkime! Iš veikliausiųjų sąnarių girdime balsus: "negalima nieko darbuoties, iki nebus gatava konstitucija!" Bet dėlko? — nepasako. Iki naujoji konstitucija įeis į galę mes turėsime laukti sausio 1913 m. Na, o ar iki tam laikui galima yra laukti? Ne!

Tatau visur, kur galima, kuopos te šaukia viešus susirinkimus ir te rengia prakalbas patraukimui naujų narių. Šiaip žėdnas narys privalo laikyti savo artimiausia pareigą naujus narius prie S-mo kalbinti. Nedirbame to darbo nė Pildomajai Tarybai, nė kitiems dievams, o tik sau! Nežiūrėkime asmeniškų reikalų tame darbe, nedabokime, kur kas sėdi, kaip atrodo, ką daro, tik patys dirbkime ir dirbkime, idant už savo darbą neturėtume kaisti patys prieš save ir prieš kitus.

K. V—as.

SENA PASAKA PRILYGSTA MUSŲ GADYNEI.

I.

Labai tolimoje senovėje buvo keturi gabūs ir garsūs murininkai.

Ir jų tarpe tas tik buvo skirtumas, kad du murininku statė namą iš palšų plytų, o kituodu—iš raudonų. Iš to kilo nesupratimas tarpe tų darbininkų ir barniai.

Pirmieji šaukė į praeivius:

"Žiūrėkit, kas tai yra matęs, kad žmonės galėtų tokį netikusį darbą dirbti? Juk raudonų plytų namas atrodys lyg be skuros. . ."

Antriedu ir — gi šaukė į praeivius, nenorėdamu, mat, aniemdvniem nusileisti, kad palšų plytų namas viskai jau niekam negal būti tikęs. . . Nė jame grožės, nė skonies, nė teisybės. . .

Šitų murininkų vaidai taip insipyko praeiviams, kad tūli jų pradėjo lenkties net tos vietos, kur buvo anie murininkai.

Vieną sykį ėjo pro šalį labai turtingas ir išmintingas praeivis. Statomųjų namų dailumėlis priviliojo jo akis, ir jis sustojo, kad geriaus prisiziūrėjus naujiems būdinkams.

O murininkai vis rėkavo, nei varnos, peikdami ir bardami vieni kitus. Turtingasis praeivis, pamatęs murininkų nesupratimėlį, apkainavo jų darbą ir tarė:

"Jus visų namai yrą geri ir tinka gyvenimui. . . Štai jums po saują raudonųjų". Ir davė jis murininkams piningus, ir da pridėjo: "Dirbkite savo naudingąjį darbą ir nesivaidykite."

Murininkai, gavę po saują raudonųjų, apsvartė turtingojo praeivio žodžius, pasiliovė barties ir, lai-

kui slenkant, tiek daug pristatė gražių namų, kad da ir šiandien juose ne vienas žemės keleivis randa prieglobą ir pastogę...

II

Mūsų gadynės lietuviškieji laikraščiai pilnai pri-lygsta tiems murininkams. Visi mūsų laikraščiai turi užsitęsę vienodus ir gerus pamatus: geresnės ateities būdinkas. Ir jų tarpe toks skirtumas: vieni kultu-rizuoja tautą, o kiti mokina žmones, kaip tos kultu-ros vaisiais naudotis. Visų laikraščių užsibriežta kovoti su didžiausiu ir bendru lietuvių tautos priešu: tamsa. Bet toli gražu ne visi tepildo savo uždavinį, nors ne vienas jų neprisipažins nepildas: visi margi.. Daugiausia laiko praleidžiama savitarpinėms vaidams ir pačių redakcijų viena kitos bėmokinimui. . . o vai-dai taip jau įkirėjo skaitytojams, taip jie paėdė širdį, taip jie nusibodo, kad daugelis ima šalinties nuo skai-tymo, kaip ir anie pasakos praeiviai nuo murininkų...

Negana to, kad redakcijos susipykusioms ypa-toms duoda ir progos išsibarti jiems laikraštyje, lyg tatai rūpi skaitytojams ir lyg tai yra jiems naudinga, bėt dar ir pačios savo "pastabose", "peržvalgose", "apžvalgose", "patėmėjimuose" ir tt. viena kitą— primanytų — užmuštų, perdurtų ir pakartų. . .

Skaitytojai laukė laikraštinių suvažiavimo; gal, sakė, bent sykį padarys galą vaidams ir "manda-giems šnekėjimams". Praėjo suvažiavimas, o vaidai vis tie patys, kai—kur tai da riebesni...

Ištikro, jai buč taip turtingas, kaip ans senovės praeivis, tai duoč visiems po saują auksinių—raudo-nųjų; mažu nors tuokart mes "pasiimtume už proto" ir bent kartą jau pramoktume būti rimtais ir protin-gais žmonėmis...

Striukutis.

Susivienijimas įskustas.

Niekados S. L. A. neturėjo tokių "geradarių", kaip dabar. Jiems rūpi S.L.A. gėrovė ir prasiplati-nimas, o kad tai atsiekti, reikia S.L.A. užkenkti. Ne-senai teko sužinoti, kad tūlas tokių geradarių paėmė ir įskundė New Yorko valstijai S.L.A., kaipo "nele-gališką organizaciją". Kas skundė — negalime pa-sakyti, bet faktas pasilieka faktu. Nemanome, kad kas išeitų nelabo iš tų mūsų geradarių darbo, nesa S. L. A. yra padavęs aplikaciją į New York'o valstiją linkui užregistravimo, ir pasitikima, kad bus užregi-struotas. Vienok-gi reikia apgailistauti, kad mūsų tarpe (skundė lietuviai) vis dar randasi žmonių, ku-riems ir žodis "niekšas" yra per daug mandagus.

Redakcija.

Atskaita už trečią bertainį 1911 m.

Suspenduoti.

- 1 Edwarsville, Pa.: Ignotas Kadišius, Alex. V. Maslauskas, Ma-rė Kadišienė, Ant. Čepanionis, Adomas Kadišius, Rožė Mu-lionienė, Pranas Raibikis, Alena Čepanionienė, Juozas S. Če-panonis, Ona Makauckienė.
- 2 Forest City, Pa.: Vin. Jucevičius Pet. Vaškevičius.
- 3 Elizabeth, N. J.: Ant. Žmaidžiunas, Juozas Botyrius, Mot. Mikušaukas, Jieva Zavackiuiė, Jieva Nevulienė, Emilija Bu-jauckienė, Pijus Bujauckas, Pijus Bubnis, Mot. Makauckas Marcelė Makauckienė, Vincas Vencevičius, Magdė Bubnie-nė, Ant. Grigutis, Kastė Botyrienė, Felicijonas Mačis, Pet. Grigutis, Jonas Grigutis, Pranas Soroka.
- 4 Lost Creek, Pa.: Juzė Sabaliauckienė, Ant. Sabaliauckas, Ma-re Brazauckienė, Ona Blumienė, Jonas Puzauckas, Ona Ste-pulaitienė, And. Seilius, Viktė Steinienė, Jieva Krištupaitie-nė, Jonas Urbonas, Juozas Krištupaitis.
- 5 Plymouth, Pa.: Juozas Narbutas, Kastė Narbutienė.
- 6 Plymouth, Pa.: Pranas Žurinskas, Baltrus Baigis, Marė Bai-gienė, Alek. Baranauskas, Marė Baranauskienė Ant. Matuza, Teresė Matuzienė, Rožė Lubeškiene, Kazys Navickas, Viktė Navickienė.
- 7 Pittston, Pa.: Povilas Greblikas, Jurgis Pečiukaitis, Veronika Šalaševičiute, Kastė Jasaitienė, Vin. Jasaitis.
- 10 Philadelphia, Pa.: Tam. Astramskas, Vin. Daukšys, Jonas Va-gonis, Stasys Jackevičius.
- 11 Waterbury, Conn.: Stasys Pranckus, Ona Pranckuvienė, Ago-ta Štėckiuė, Magdė Dambrauskienė, Petronė Jakulevičienė, Marė Valackiene, Marė Spitrienė, Agotė Zarskienė, Marė Ka-Čergienė, Viktė Grinčiunienė, Juozas Petrauskas, Adomas Ačas, Jogasė Ačienė, Ant. Bardauskas, Jonas Šironas, Ona Guokienė, Anastazija Petrauskiutė, Jieva Petrauskiutė, Ant. Venckunas, Pranas Muleckis, Jokubas Ražas, Petronė Ražie-nė, Konst. Čegonis, Aleks. Petrauskas, Viktė Blažaitienė, Pra-nas Dargis, Ksaveras Petrauskas, Mare Marcinkevičienė, Juozas Linkevičius, Ona Muleckienė, Bronė Raziutė, Alena Raziutė, Karolius Bendleris, Kazimiera Radauskienė.
- 12 Nanticoke, Pa.: Marė Bielevičienė, Mat. Ajauskas, Jonas Ge-rulis.
- 13 Minersville, Pa.: Stasys Ivanauskas, Teofilė Ivanauskienė, Marė Žukaitienė.
- 14 Cleveland, Ohio.: Ona Fridrikienė, Vincas Talksnis, Juozas Vaitkevičius, Juozas Valentikonis, Juozas Želionis, Ona Va-riakojienė, Magdė Zubinienė, Kazys Saimonas, Ernestas Va-riakojis, Ona Kaminskienė, Ona Saimonienė, Jonas Jurkevi-čius, Juozas Bartlošaitis, Juozas Naujokas, Povilas Kamins-kas.
- 15 Pittston Pa.: Pranas Žilinskas, Konst. Joneliunas.
- 16 Mahanoy Plane, Pa.: Tam. Vilkaitis, And. Mikalauskas, Marė Vilkaitienė, Juozas Milčinskas, Ona Milčinskienė.
- 17 Brockton, Mass.: Vaclovas Sarkaukas, Ona Petravičienė, Vin. Juška, Juozas Vaižiūnas, Petrone Gureckienė, And. Traina-vičius, Saliomija Vadpalaitė, Stasys Jodeikis, Petrone Stan-kiutė, Jonas Ramanauskas, Jonas Kudišius, Kazys Krikiziu-nas, Jonas J. Ramanauskas, Stasys Klimaitis, Juozas Vaičiu-nas, Julius Volungevičius.
- 18 Westville, Ill.: Vincas Vilkauskas, Marcelė Pėšienė, Marė Mu-reikienė, Jurgis Palubinskas, Ant. H. Bajorienė, Aleks. Grin-cevičienė.
- 20 Union City, Conn.: Juozas Bindokas, Viktė Čižauckienė, Aleks. Aušiura, Ant. Bankuvienė, Magdė Matukaitienė, Sta-sys Jalinskas, Juozapas Kamaitis, Leonora Kamaitienė, Ona Vaičiuliutė.
- 21 Detroit, Mich.: Matjošius Vėlyvis, Karolius Butrimavičius, Marė Butrimavičienė.
- 22 Wilmington, Del.: Pranas Girdauckas, Mikas Pasvenskas, Juo-zas Valentukonis, Elzbieta Pučkienė.
- 23 Shenandoah, Pa.: Jieva Stanaitienė, Jieva Čižauckienė, Jonas Tumasionis, Petras Maknavičius, And. Amilevičius, Jonas Rutkauskas, Uršė Rutkauskienė, Ant. Sabaliauckas, Ant. Ka-

- ralienė, Juozas Medelis, Konst. Karalius, Pranas Grėblikas, Kazys Dadurka, And. Matlauckas, Marė Karsokienė, Alena Valentienė, And. Tumasionis, Jieva Tumasionienė. Pijušas Lukša, Alena Godliauckienė, Agota Vakrinienė, Julė Pečiulienė, Alena Rutkauskiutė, Ant. Čižauckas, Marė Sakalauckienė, Ona Šneidėrienė, Vincas Mažeika, Leonas Sabaliauckas, Juozas Šilkevičius, Agota Šilkevičienė, Juozas Bernotas, Edvardas Aziukas, Simas Jančoras, Jonas Kučkailis, Agota Sušinskiute, Ant. Soroka, Elzbieta Morkunienė, Elzbieta Mokoliutė, Juozas Kalėda, Magdė Kalėdienė, Marė Norkuniutė, Petras J. Grigas, Adomas Radzevičius, Mart. Dainys, Ona Stravinskienė, Viktė Lazauckienė, Juzė Dudėienė, Julius Stankevičius, J. Radzevičius, Juozas Navickas, Antanina Sabiutė, Ant. Puzauckas, Antanina Aziukiutė, Petras Bernotas, Pranas Rutkauskas, Mart. Juodeška, Viktė Juodeškienė. Jonas Grabauckas, Ignatas Kanapickas, Katrė Vaicekauskienė Alena Vaicekauskiutė, Magdė Mockevičienė, Uršė Bavarskienė, Marė Kanapickienė, Ona Misiukevičienė.
- 24 Glen Lyon, Pa.: Raulas Brukas, Rožė Brukienė, Petras Zidanavičius, Ona Kumickienė.
- 27 Newark, N. J.: Jurgis Dulinskas, Magdė Bruzienenė, Petras Grušas.
- 29 Westville, Ill.: Jonas Spūdvilas, Andrius Gopša, Pranas Strainis, Juozas Stučius, Ant. Strankauckas, Jonas Dailydė II, Jurgis Miglinas.
- 30 Scranton, Pa.: Ludvika Šliupienė, Stasys Navickas, Mat. Rutkauskas, Marė Škerienė, Juozas Škeris, Marė Spudienė, Kstė Telėišienė, Marė Keturakienė, Marcelė Pleikienė, Gertruda Milaviutė, Jadvyga Telėišutė, Ona Dzenkauskienė.
- 31 Mahanoy City, Pa.: Jonas Švedas, Vin. Žardeckas, Juozas Mickunaas, Ignas Švedas, Magdė Švedienė, Ant. Marcilionis, Juozas Ramanauckas.
- 32 So. Boston, Mass.: Juozas Kavaliauckas.
- 33 So. Boston, Mass.: Cipras Čižius, Jonas Strimaitis, Juozas Žabarauckas, Ipolitas Bronušas, Adomas Norkunas, Ant. Vada-palas, Kazys Žiurinskas.
- 34 New Britain, Conn.: Stasys Kraučiuonas, Ant. Valinčius, Vin. Dzervis, Juozas Miloška, Mat. J. Čeponis, Marė Januškienė, Ignatas Bračiulis, Ant. Bračiulienė, Ona Degutienė, Jonas Linykas, Ona Neimoniutė, Jonas Vaitkevičius, Marė Samuolienė, Pijušas Samuolis, Ona Pitkauckienė, Vin. Alksninas, Marė Malaškienė, Domicelė Nanartavičienė, Pranas Faltinaitis, V. Vaitkevičius, Kazys Kašiliauskas, Stasė Šakalauskiutė, Veronika Sabiutė, Jonas Pustelnikas.
- 35 Wilkes-Barre, Pa.: Juozas Adomynas, Marė Kurienė, Alena Adomienė, Marė Anskaitienė, Vincas Žemaitis.
- 36 Chicago, Ill.: Juozas Ramanauskas, Aleks. Bijanskas, Veronika Juodienė, Pranas Eismontas, Pranas A. Gobulickas, Juozas Mirkuševičius, Ant. Masiulis, Jonas Dambrauskas, Agota Ramanauskienė, Leonora Sutkuvienė, Kazys Služinskas, Pranas Demikis, Stasys Pabedinskas, Barbora Budginiutė, Kazys Raulinaitis, Marė Pabedinskienė, Silvestras Rutelionis, Nik. Kruša, Ona Krušienė, Juozas A. Ambrošius, Mikalina Kinzgaila, Jurgis Steponavičius, Vladas Musulas, Ant. Tamolevičius, Stasys Barčaitis, Ona Čepaičiukė, Juozas Erengis, Juozas Erengis II, Mart. Gelažnikas, Kazys Čiuras, Stasys Vaičiulėnas, Stasys Daukšys.
- 37 Plymouth, Pa.: Juozas Vansevičius, Marė Vansevičienė, Mikas Kuzmickas.
- 38 Brooklyn, N. J.: Vincas Struogis, Marė Norkevičienė, And. W. Žaliauckas, Pijušas Struogis, Ona Žemeckienė, Adelė Astrauskienė, Teresė Kardokienė, Jonas Samulevičius, Pranė Botyriutė, Bronis Valaitis, Juozas Andriukaitis, Katrė Žeikiutė, Agota Skinkaitiene, Jonas Skinkaitis, Marė Akucevičienė, Simas Balvočius, Ona Struogienė, Mikas Ukialis, Ksaveras Strumskis, Vincas Nauda, Jieva Klimienė, Petronė Mockevičiutė.
- 39 Gilberton, Pa.: Kazys Grabauckas, Jieva Ražanskienė, Ant. Mendeika, Vin. Stočkus, Ant. Zaltauckas, Pranas Mendeika, Ona Šliakiutė.
- 40 Pittsburg, Pa. Ant. Didjurgis, Jonas Paseckas, Jonas Joku-bauskas, Fovilas Pikelis, Ona Rutkauskienė, Emilija Pauckienė, Petronė Zaruackiutė, Juozas Virbickas, Ona Virbickienė, Jurgis Noreika, Veronika Kvederienė, Liudvisė Dubosiukė, Povilas Dapkunas.
- 41 Lawrence, Mass.: Pranas Šekis, Juozas Vaškelionis, Teresė Vaškelionienė.
- 42 Wilmerding, Pa.: Pranas Kairukštis, Kazys Kairukštis, Ant. Keršis, Vin. Urbanavičius, Monika Keršienė, Ant. Miliauckas.
- 43 So. Boston, Mass. Ant. Naujokaitis, Ant. Dukevičius, Juozas Užubalis, Ambrozius Stakėnas, Ant. Reigaila, Jonas Drabavičius, Mikas Binkis, Jonas Valiackas, Vin. Radzevičius, Ant. Bendoravičius, Jonas Matusevičius II, Ignatas Zajenkauskas, Ona Radzevičienė, Juozas Senukevičius, Ant. Pečiulis, Viktė Bendoravičienė, Marė Pečelingiutė, Dam. Galinis, Juozas Kengris, Pranas Pečelingis, Ant. Ališauckas, Kazys Leipeška Anelė Jakovonienė, Ignas Sadauckas, Magdė Mačiulaitienė.
- 44 Phone, Pa.: Kasparas Tamošaitis, Juozas Valatkevičius, Vin. Kazlauckas, Jonas Jurkonis, Marė Valatkevičienė, Ant. Valatkevičius.
- 45 Hazleton, Pa.: Jurgis Marazas, Juozas Paulauckas, Barbora Paulauckienė, Ant. Bendžiunas, Leonas Mažaika, Juozas Jokubatis, Juozas Mažeika, Vincas Šimčikas.
- 50 Jersey City, N. J.: Marė Budrevičienė, Marė Kazlauckiutė.
- 52 Mt. Carmel, Pa.: Adomas Hermanas, Mikas Milaris, And. Urbanavičius, Rožė Balčiunienė, Jonas Balčiunas, Aleks. Ašmonas.
- 53 Plymouth, Pa.: Jonas Čeponas, Petras Krisiulevičius, Vincas Paškevičius, Jonas Krisiulevičius, Jurgis Valiunas, Stasys Poškevičius.
- 55 Torrington, Conn.: Alek. Gigevičius.
- 57 Worcester, Mass.: Kazys Kavaliauckas, Karolius Lukošiuonas, Juozas K. Traupis, Viktoras Gražulis, And. Bunikis, Elzbieta Traupienė, Vincas Strimaitis, Ant. Brazdziunas, Kasparas Trasikis, Povilas Simanavičius, Ant. Manasas, Adomas Suckas, And. Montvila, Povilas Lapeikis, Jonas Bobinas, Jieva Luobikiutė.
- 58 Hudson & Maynard, Mass.: Aleks. B. Sebeika, Pranas Lazauckas, Vin. Zinkevičius.
- 61 So. Bethlehem, Pa.: Stasys Matonis, Ant. Koscionas.
- 63 Providence, R. I.: Marė Sulkaitienė, Vladas Tacionis, Leonas Lekavičius.
- 64 Baltimorė, Md.: Alvira Miluševičienė, Juozas Vaitkunas, Vin. Pledzinskas, Kazys Urbanavičius, Kazys Abramavičius, Ksavera Abramavičienė, Magdė Liogienė, Jonas Kreivėnas, Ona Kreivėnienė, Vin. Kijauckas, Jurgis Kailius, Katrė Kailienė, Konst. Vidmontas, Veronika Lazauckienė, Jonas Nemura, Alena Aleknavičiutė, Ant. Grinius, Jonas Kazdalevičius, Ant. Uoksas, Balt. Astramskis, Pius Narijauckas, Pius Adomaitis, Ona Radzevičienė, Magdė Adomaitienė, Jieva Kazdalevičienė, Rožė Čapoloniutė, Jieva Stepanauckienė, Kazys Rakauckas, Marė Uoksienė, Juozas Skorko, Mat. Rakauskas, Ignatas Liogūtis, Elzbieta Rakauskienė, Juozas Mačiulaitis, Kazys Adomaitis, Jonas Adomaitis, Magdė Rakauskienė, Petras Jarnas, Marė Marcinkevičienė, Julius Račinskas, Marė Dulskienė, Mat. Kučinskas, Jonas Mačulskas, Ant. Ginčlikas, Ona Bilienė, Kazys Mikulskis, Ona Rėklienė, Agota Švirmickienė, Katrė Jonas Kildiša, Ona Miliauskienė, Jurgis Byla, Alena Bylienė, Adomas Bendoravičius, Vin. Šalkauskas, Pranas Česna, Jonas Česna, Juozas Matelis, Stasė Matelienė, Ignatas Naruševičius, Juzė Naruševičienė, Jonas Galimaitis, Ant. Puceta, Jonas Dinkevičius, Justinas Uziunas, Teklė Žvinklienė.
- 67 Luzerne, Pa.: Aleks. Alyta.
- 68 Breslau, Pa.: Just. Čekanauskas, Agota Čekanauskienė, Pranas Nutautis, Viktė Nutautienė, Jurgis Kazlauckas, Alena Kazlauckienė, Vin. Pestininkas, Jonas Pačesa, Mikas Bendorius, Petronė Radzevičienė, Jonas Radzevičius, Katrė Pačesienė, Jonas Matuzalis, Jieva Matzalienė, Ona Faustienė, Jonas Bendorius, Vincas Baleišis, Jonas Uzdila, Marė Čekanauskiutė, Stasys Mikelkevičius.

- 69 Rochester, N. Y.: Juozas Rimavičius, Dam. Rovas, Matilda Skiliuvienė.
- 71 Hoboken, N. Y.: Luk. Jasulaitis, Ona Jasulaitienė, Mat. Marazas, Jonas Radzevičius, Juozas Navikas, Alenà Vosylienė.
- 72 So. Boston, Mass.: Marė Sundukiėnė, Aleks. Kasinskiutė, Marcelė Galinienė, Juzė Dusevičienė, Magdė Valeckiutė, Rožė Pušuskienė, Damicelė Pakalienė, Katrė Norkunienė, Petronė Sundukiutė, Grasilda Bravaitė, Viktė Jurgelaišiutė, Ant. Moskaičiutė, Marė Plekoniuotė.
- 73 Elizabeth, N. J.: Pranas Mikšis, Ant. Mokotienas.
- 74 So. Chicago, Ill.: Stasys Jankauskas, Aleks. Giačas, Jonas Prajeris, Vin. Sinkevičius, Jonas Bauža, Antanina Baniutė, Ant. Rokaitis, Kazys Jankevičius, Petronė Jankevičienė, Selvestras Kudzma, Kazys Andriulis.
- 76 Throop, Pa.: Vincas Stulpinas, Pranas Šyklis, Juozas Mitkus, Vladas Noreika, Jonas Pajaujis, Juozas Gerdžiūnas, Barbora Girdžiūnienė, Magdė Stulpinienė, Ona Noreikienė, Ant. Mitkus, Tam. Ankudavičius, Veronika Šuklienė, Tam. Norkunas, Katrė Girdžiūniutė, Aleks. Girdžiūnas.
- 81 Exeter Boro., Pa.: Adomas Šikšnis, Juozas Jankauckas, Juozas Kuzmickas, Liud. Bukevičius, Jieva Bukevičienė, Juozas Seilius, Ant. Kuzminskas, Petronė Gudauckienė, Jieva Šikšnienė, Jonas Kedenis.
- 82 Pana, Ill.: Pijušas Mačiulis, Jonas Kuncevičius, Ant. Burdzi lauckas, Jonas Kališius.
- 83 Brooklyn N. Y.: Jonas Stalgaitis, Rožė Simanavičiutė, Jonas Skuzinskas, Magdė Sinkevičiutė.
- 85 Edwardsville, Pa.: Juozas Vaitkevičius, Vin. Jasaitis, Ant. Šidlauckas, Jokas Ližaitis, Mikas Bendoravičius.
- 86 Allegheny City, Pa.: Kazys Bogužas.
- 87 So. Omaha, Neb.: Jonas Maziliauskas, Ant. Bazaras, Mikas Šmurkštis, Juozas Sakalauckas, Mart. Brinza, St. Arnastauskas, Pranas Izeliūnas, Petronė Vištartienė.
- 88 E. St. Louis, Ill.: Marcelinas Bitautas, Juozas Jakelaitis, Petronė Višinskaitė, Ant. Laskauskas, Uršė Laskauskienė, Jurgis, Žukauskas, Nik. Petraitis.
- 90 Yoakors, N. Y.: Vin. Kveselaitis, Marė Žukauskienė.
- 91 Harrison, N. J.: Petras Matukonis, Ant. Žilinskas, Dam. Šiaulis, Ant. Barčiauskas, Teklė Žilinskienė, Magdė Juknelienė, Magdė Klimauskauckienė, Pijušas Kačėrgis.
- 92 Courtney, Pa.: Petras Krivida, Marė Krividiėnė, Juozas Žukauckas, Marė Žukauckienė, Ant. Latvys, Mikas Nokutis.
- 94 Turners Falls, Mass.: Jokubas Kuzmickas.
- 97 Cle Elum, Wash.: Pranas Buffė, Ignotās Zikas.
- 99 Herminie, Pa.: Ant. Heinikis, Jonas Benulis.
- 101 Paterson, N. J. Vin. Dylis, Ben. Tacionis, Marcelė Bingeļienė, Ona Rincilhauckienė, Teklė Rinciliauskiutė, Liud. Tacionis, Julė Pečiuliutė, Vin. Paulauskas, Rožė Dubinskiutė.
- 103 Johnston City, Ill.: Jurgis Menkevičius, Jurgis Žilinskas, Stasys Kubilius.
- 194 Cambridge, Mass.: Petras Babilis, Ant. Babilis, Ant. Kazokevičius, Juozas K. Laurentis, Juozas Bieliauskas, Petronė Babilienė, Ona Babilienė.
- 106 Taunton, Mass.: Vincas Šukis, Petras Česnulevičius, Aleks. Kasparavičius, Juozas Buividavičius, Ant. Vasiliauskas, Vin. Karpavičius, Kazys Stepanavičius, Mat. J. Banaškevičius, Vin. Višniauskas, Jonas Genšauskas, Juozas Repšys, Pranas K. Stepanavičius, Pranas F. Stepanavičius, Jurgis Kizala, Juozas Belickas, Juozas Agurkis.
- 109 Chicago, Ill.: Ona Gusaitienė, Magdė Kalasauckienė, Barbora Šlaučiėnė, Petras Samulėnas.
- 112 Seattle, Wash.: Dam. Bvilvica.
- 117 Athol, Mass.: Anastazija Tamačunienė, Elzbieta Braškienė, Mikas Mazelnikas.
- 122 Chicago, Ill.: Ant. J. Beržinskas, Ona Beržinskienė, Pranė Bėržinskaitė, Stasys Martinkus, Pranas Bukauskas, Ant. B. Žemaitis, Pelagija Žemaitienė, Juzė Martinkienė, Emilija Kibartaite, Kazys Vaičis, Jonas Simanavičius, Ant. Kuizinas, Kazys Gugis, Juozas Gatelis, Feliksas Raila, Jurgis Mantvilas, Ant. Zapolskis, Juozas Budvitis, Steponė Okockienė, Liud. Beinaris, Kazys Kuizinas, Vincas Norbutas, Jonas Narbutas.
- 123 Northampton, Mass.: Pijušas Zaleškevičius.
- 125 Brooklyn, N. Y.: Jurgis Kairaitis, Augustė Švarcienė.
- 126 New York, N. Y.: Antanas Petraška, Antanas Naunčikas, Juozas Karnauskas.
- 128 Carnegie, Pa.: Rožė Mockuvienė.
- 129 Chicago Ill.: Feliksas Stasiukėlis, Jeronimas Bledis, Rozalija Bledienė, Jurgis Guraitis.
- 132 Seltzer City, Pa.: Simas Razinskas.
- 136 Pittsburg, Pa. Vin. Slančauskas, Steponas Starolis, Daminykas Navickas, And. Janušonis, Mikas Žalga, Petras Navickas.
- 137 Wilburton, Okla.: Jurgis Gailiūnas, And. Vilčinskis, Kazys Paplauskas, Ona Paplauskienė, Jonas Jurgelaitis.
- 138 Cambridge, Mass.: Pranė Kazokienė.
- 139 Chicago, Ill. Stasys Valaska, Juozas Grigas, Juozas Gardelis, Julė Kuleišiute, Ant. Bacevičius.
- 142 New Haven, Conn.: Petras Petraitis, Kazys Blažaitis, Juozas Ambrozaitis, Elzbieta Guidupienė, Jonas Kapcevičius, Magdė G. Paukščiutė, Barbora C. Montvydaitė, Marė Jazukevičienė, Agnieška Lelešienė, Jurgis Kardauckas, Ona Ambrazaitieutė, Marė Valaisienė, Ant. Jasaitis, Ant. Aimutis, Povilas Višniauskas.
- 144 Westville, Ill.: Lucija Bendorienė, Marė Mickevičienė, Monika Mosteikienė, Rozalija Mincevičienė, Uršulė Paulauskienė, Katrė Vitkauskienė, Magdė Stradkauckienė.
- 146 S. S. Pittsburg, Pa.: Morta Miskevičienė, Mikas Kazakevičius, Ona Dauginikienė, Pranas Dauginikas, Ant. Radziukynas, Juozas Tamkevičius.
- 147 Girardville, Pa.: Juozas Milčinskis, Ona Milčinskienė, Antanas Bilskis, Juzė Whitis, Marė Stadelienė, Juozas Rakauskas.
- 153 Du Bois, Pa.: Juozas Alyta.
- 155 Bend. Ill.: Petras Makštelis, S. M. Matuza, Juozas Kundrota, Vin. A. Mačiulis, Marė Makštelienė, Ant. Kučinskis, Juozas Makštelis, Juozas Padolskis, Ona Kučinskienė.
- 156 Gardner, Mass.: Petronė Vladičkienė.
- 157 Youngstown, Ohio.: Vladas Valaitis, Karolius Pranys, Kazys Kazlauckas, Juozas Savickas, Antanas Januška.
- 160 Donora, Pa.: Jonas Kupstas, Kazys Lekavičius, Juozas Kiveris, Kajetonas Aleksonis, Tadas Ignatavičius, Pranas Šimkonis, Vincas Katilius, And. Kiveris, Jieva Šoliūnienė, Jurgis Klimavičius, Magdė Aržuolaitienė, Jonas Mažeika, Petras Mažeika, Anelė Akucevičienė, Magdė Šarkienė, Teofilė Košuloniutė, Ona Žarubienė, Stasys Žaruba.
- 161 Tacoma, Wash.: Jurgis Sains.
- 162 Freeland, Pa.: And. Zarauckas, Jurgis Žiedelis, Marė Žiedelienė, Jonas Balkus.
- 163 Puritan, Pa.: Agota Lukoševičienė, Vincas Ulevičius, Ant. Čebatorius, Vin. Laburda, Ant. Norkevičius, Zigmantas Kundrotas, Juozas Kacinauskas.
- 165 So. Boston, Mass.: Agota Kavaliauckienė.
- 166 Lorain, Ohio.: Feliksas Danevičius, Stasys Martinaitis, Kazys Samulaitis, Marė Martinaitienė, Paulina Danevičienė, Kazys Povilaitis, Juozas Putirskas, Juozas Sabaliauskas, Teofilis Daugirdas, Agnieška Putirskienė.
- 157 Joliet, Ill.: Povilas Žeimis, Marcelė Žiemienė, Stasys Bardauckis, Jonas Survila, Jonas Lašinis, Augustas Bagočius, Izidorius Juškis, Dam. Ramanauckas, Boleslovas Kareiva, Konst. Penkauskienė, Stase Juškienė.
- 168 Stamford, Conn.: Jonas Pečiukonis, Ona Pečiukonienė.
- 170 Philadelphia, Pa.: Viktoras Rubaševičius, Mikalina Koplėvskienė, Juozas Gedemavičius.
- 171 Bentleyville, Pa.: Jonas Ramanauckas, Pranė Ramanauckienė, Juozas Medveckis, Juozas Bučius, Aleks. Lapinskas.
- 172 Duquesne, Pa.: Juozas Tamulaitis, Laurynas Križenauskas, Adomas Jonaitis, Jurgis Meškauckas, Stasys Kvietinskas, Petras Abraitis.
- 174 Toronto, Canada: Pranas Šeštokas.
- 178 Cleveland, Ohio.: Ant. Grigaliūnas, Stasė Jačionienė, Ant. Jačionis, Magdė Jačionienė, Ona Černiauckiutė, Jurgis Kleiza, And. Žemaitis, Pranė Gudėlavičienė, Juozas Daugėrda, Juozas

- Kareiva, Pranas Kirvelaitis, Ant. Stočkunas, Marė Stočkunienė.
- 180 De Kalb, Ill.: Vin. Krištopaitis, Ignatas Veleniškis, Mikas Tarutis, Jonas Gurckas, Kazys Spurgis, Ipolitas Pečiukėnas.
- 183 Chicago, Ill.: Liudvika Bernotavičienė, Tam. Bajoraitis, Vin. Pranckevičius, Veronika Pranckevičienė, Jonas Vaitkus, Rokas Dereška.
- 185 Indiana Harbor, Ind.: Juozas Misevičius.
- 187 New Philadelphia, Pa.: Jurgis Klišis, Kapitonas Pauza, Petras Švilpa, Morta Banečauskienė, Laurynas Vaitiekunas, Adolpas Žerdeckas.
- 189 St. Clair, Pa.: Sel. Simanavičius, Petronė Juodzevičienė, Tam. Sendzikas, Pranas Raguckas, Ona Strolienė, Rožė Sendzikienė.
- 196 Bayonnė, N. J. Teofilis Amšis, Mikas Karlonas, Antanas Bočis, Jonas Lapinskas, Juozas Skiperis, Antanas Strupas, Ant. Lapinskas, Juozas Lapinskas, Teklė, Lapinskienė, Jurgis Sodonis, Katrė Avizienė.
- 199 Hartshorne, Okla.: Ant. Seilius, Motiejus Giraitis, Vincas Seilius, Magdė Giraitienė, Juozas Kavaliauskas, Jonas, Viršutis, Dam. Vanagas, Augustas Kavaliauskas, Ona Kavaliauskienė, Adomas Baidokas, Jonas Vasiliauskas.
- 201 Seeleyville, Ind.: Ant. Buiyidas.
- 206 Ledford, Ill.: Kazys P. Bikinas.
- 212 Kenosha, Wis.: And. Glaveckas, Bonifacas Grubliauskas, Juozas Macnorius, Vladas A. Jakutis, Pranas A. Jakutis, Ant. Bartkus, Viktė Jurevičiūtė, Anelė Ašmiukė, Vladas Daukša, Ant. Balkauskas.
- 213 Brooklyn, N. Y.: Vin. Čerauskas, Cecilija Kiliukiene, Augustas Kalvaitis, Juozas Pacenka, Ona Kalvaitienė, Ignas Abromaitis, Jieva Dargiūtė, Ona Vaicekauskienė.
- 221 Stoughton, Mass.: Jonas Zoris, Jonas Gudinas, Juozas Tarvainis, Ant. Kazlauckas, Juozas Vasiliauskas, Petras Kazlauckas
- 222 Montreal, Canada.: Vincas Maksvitis, Mat. Mašnickis, Vin. Opanavičius, Stasys Plioplis, Vincas Akuckas, Ona Plioplienė, Ursulė Mašnickienė, Liud. Filėnis.
- 223 Pawnee, Ill.: Juozas Joga.
- 226 Chicago, Ill.: Jonas Kijauckas, Petras M. Kaitis, Konst. Kairis, Ignatas Barkauskas, Kazys Lukas, Dam. Berkauskas.
- 227 Des Moines, Iowa.: Stasys Mozuras.
- 230 Wanamie, Pa.: Ant. Gelbuda, Marė Gelbudienė, Ona Gelbudžiūtė, Vin. Sarpalius, Pranas Sadauckas, Motiejus Gėrulis, Marė Sarpalienė, Alena Sarpaliūtė, Petras Gelbuda, Vin. Bačkonis.
- 233 Shenandoah, Pa.: Marė Juraitienė, Juzė Juraitienė, Jonas Juraitis, Vin. Meškiunas, Kazys Kregždys, Ona Pikuniene, Rožė Ramanavičienė, Juozas Mačiulevičius, Mikas Jaruševičius, Mot. Šukevičius, Kazys Pikunas, Jonas Zdanaukas.
- 239 Syracuse, N. Y.: Aleks. Vaicekauskis, Stasė Vaicekauskienė, Juozas Skilinskas, Juozas Jaudegis.
- 241 Plymouth, Pa.: Jurgis Simokaitis, Jurgis Metelinas, Ant. Valentukonis, Vin. Kazlauckas, Dora Tolubienė, Pranas Tobula.
- 243 Coalgate, Okla.: Povilas Navickas.
- 244 Cheltenham, Pa.: Alfonsas Alekna, Pranas Jurgaitis.
- 245 Newark, N. J.: Jonas Vasylius, Ant. Asevičius, Jonas Bindokas, Kazys Bindokas, Juozas Lapinskas, Agota Jonušoniūtė, Alena Vienikaitienė, Juozas Laukaitis, Ona Mežlaiškiūtė, Jonas Vizgirdas, Juzė Mežlaiškiūtė.
- 246 Plymouth, Pa.: Stasys Zubrikas, Magdė Petrikiūtė, Jonas Kleveckas.
- 248 Chicago, Ill.: Magdė Šmulkštienė, Laurynas Ažukas, Juozas Bruzevičius, Vincas Vabalas, Jadvyga Vašalienė, Juozas Kurila, Jonas Aleksandravičius, Pranė Aleksandravičienė, Mikas Černauskas, Jeronimas Sederevičius, Justinas Staugaitis, Dam. Gabšis, Ona Kasparienė, Ant. Šmulkštis, Ant. Laurikietis, Kazys J. Pilipavičius, Jonas Šankunas, Vincas Jankauskas, Mikas Miniat, Mikas Drevišas.
- 249 Minersville, Pa.: Juozas Bernotaitis, Vincas Čudinis, Jurgis A. Velioniškis.
- 250 St. Charles, Ill.: Simas Kėlla, Elzbieta Kėllienė, Step. Vili-

- mavičius, Ant. Valentas, J. Stanislavavičius, Jonas Jovaišas, Ant. Kimantas, Ona Kimantienė, Adomas Plungė, Liud. Medžvega, Jonas Petrauskas, Juozas Kėlla, Pranas Juškis.
- 251 Chicago, Ill.: Jonas Baltutis, Juozas Karvelis, Jonas Stulginskas.
- Pavieniai: Tam. Kreivėnas, Uršė Kreivėnienė, Ant. Mašiotas, Petronė Mašiotienė, Pranas Milašius, Stasys J. Rodavičius, Jurgis Petrauskas, Ona Petrauskienė, Aug. Sandargas.

Christofor'as Kolumbus.

12 d. spalio mėnesio Amerikoje apvaikėžiota 419 metų sukaktuvės nuo tos dienos, kada europiečiai surado Ameriką. Faktas suradimo Amerikos turėjo begaliniai didelę svarbą visai Europai ir visą jos gyvenimą pakreipė į kitokias vėžes. Ameriką surado, kaip žinome, jurininkas Christoforas Kolumbus (Columbus).

Kolumbus, kurio tėvas — vilnų karšėjas, gimė Hence, apie 1435 6 metus. Būdamas vaikas mokinosi Pavijoje, kur apsipažino su matematika ir gamtos mokslais, o paskui ir jureivine astronomija. Sugrįžęs namot tūlą laiką gelbėjo tėvui jojo darbe, gi 15 metų amžiaus jau apsirinko savistovų užsiėmimą ir įstojo į jureivių tarpą.

Nedaug teliko žinių apie pirmuosius metus jo jureivavimo, vienok nėra abejonės, kad per tą laiką jis daug dirbo ir daug turėjo pakelti vargo.

— Kur tik rengiasi plaukti laivas, — rašė jisai, — ten ir aš keliauju." Tokiu būdu jis pabuvojo daugelyje šalių, dalyvavo įvairiuose kariškuose išsirengimuose, patyręs daug įvairių atsitikimų, kurių anoje gadynėje nebuvo galima išvengti, ypatingai pirklybos laivams, nesa tuomet visos Europos jūrose buvo daugybė piratų, t.y. jūrų razbaininkų.

Ir tose neramiose kelionėse Kolumbus nuolatos mokinosi jureivystei reikalingų mokslų, k.t. astronomijos ir geografijos, braizė žemlapius ir jūrų mapas, skaitė įvairių keliauninkų raštus.

Laike vienos jo kelionių, 1470, palei Portugalijos pakraščius, sudužo jo laivas, ir jis pateko Lissabonon, išsigelbėjęs ant lentos, kurią vilnys išnešė ant kranto.

Portugalijoje jis vedė tūlo kapitono dukterį ir uždarbio dėlei užsiėmė žemlapių braizymu. Beskaitydamas kningas ir rankraščius, patekusius į jo rankas, jo uošviui pasimirus, jis kaskartas daugiau interesavosi paslaptimis okeano, kurio tiktai pakraščiai buvo žinomi Europos gyventojams.

Mažu pamažu jis priėjo iki daleidimui, kad toli gražu ne visos pasaulio šalys yra žmonėms žinomos. Jį užėmė mintis apie naują kelionę į Aziją. — tiesiog per Atlantiko okeaną, į vakarus. Jis atvažiavo sau žemės kamuolį daug mažesniu, o Azijos sausumą daug didesniu, negu jie ištikrųjų yra. Anot jo aprokavimo ir išsivaizdinimo, Europos ir Azijos pakraščiai buvo nepertoli vienas nuo kito ir gulėjo prie vieno ir to paties okeano.

Jis rinko visas žinias ir pasakojimus nuo jureivių

sulyg sausžemių ir salų, kurias jiems prisieidavo už-eiti bekeliaujant tolimose šalyse. Pagalios Kolumbus pasiryžo leisties kelionėn, kad suradus tiesųjį kelią į Aziją.

Bet toje gadynėje šioki kelionė nebuvo galima be kokios valstybės ar karaliaus pininginės paramos. Daugelį metų praleido Kolumbus, bejieškodamas tokios paramos; visur jis aiškino savo teoriją ir planus valdonams ir mokslinčių akademijoms. Visa tai buvo bergždžia. Jam arba netikėjo, ar bandė užbėgti jam už akių, jai tikėjo jo planams ir matė esant galima pasinaudoti iš taip milžiniško sumanymo. Taip, paveizdą, pasielgė Portugalijos karalius, pasiuntęs, vyskupui patariant, (paprasta karalių ir dvasiškijos taktika) slapta nuo Kolumbaus visą ekspediciją naujam keliui ir naujai žemei surasti. Šitoji ekspedicija, neturėjusi tvirto tikėjimo į teorijos teisingumą, nė tokio mokslo ir energijos, kaip Kolumbus, sugrižo be niekur nieko, net nedrįsusi leisties per toli į nežinomas o pėrtat ir baisias Atlantiko tolybes.

Savo ilgose kelionėse ir jėškojimuose globos, Kolumbus praleido apie 18 metų ir nesykį įpuldavo į didelį nusiminimą bei desperaciją. Tame laike pasimirė jo moteris, ir jis vargo toliaus su savo sūnumi Diego. Sykį jam prisiejo sustoti tūlo Andaluzijos miestelio vienuolyne, kad gavus nakvynę ir valgį savo kūdikiiui. Vienuolyno viršininkas užsiinteresavo Kolumbaus planais. Viršininkas klausydavo Ispanijos karalienės Izabellos nuodėmių išpažinčių, tad per jo tarpininkystę Kolumbui pasisekė atsiekti tai, ko taip karštai geidė: surengta jam ekspedicija.

Toji ekspedicija susidėjo iš trijų laivų ir 3 d. rugpjūčio, 1492, išsirengė kelionėn. Kelionė truko du mėnesiu, ir pilna buvo abejojimų, ypatingai iš jureivių pusės; nesykį Kolumbui grėsė pavojus netekti gyvasties — jureiviai, nežinodami, kur plaukia, ir neturėdami to entuzijazmo, kurį turėjo Kolumbus, kėlė riaušes. Pagaliaus 12 d. spalio mėnesio, 1492, jie priplaukė prie salos, kurią Kolumbus pavadino San Salvador. Tai ir buvo pradžia Amerikos atradimo.

N. M.

Žmogus.

(Gamtos mokslų trupinėliai*).

Kiekvienam turi būti labai akyva ir naudinga žinoti, kaip yra subudavotas mūsų kūnas, kur randasi *širdis, plaučiai, skilvis, smagenis* ir kitos mūsų kūno dalys, ir kam jos tarnauja. Pirmučiausias dalykas, kuris turi rūpėti kiekvienam — tai, savęs pažinimas.

Svarbiausios žmonių rasės. Ne visi žmonės yra panašūs tiems, kuriuos mes nuolatos matėme mūsų tėvynėje. Kad ne visi yra vienodi, mes persitikrinome čion, t. y. Amerikon, atkeliavę, kur susitinkame su įvairiais žmonėmis.

Afrikoje gyvena juodi žmonės, jų oda yra juoda;

*) Pagal P. Bertą.

plaukai suraityti; vadinama jie muriniais, arba negrais (nuo latiniško žodžio niger — juodas). Azijoje gyvena žmonės su geltona oda; jų plaukai juodi, kieti ir statūs. Amerikos tikrieji gyventojai turi raudoną odą, plaukai juodi, statūs. Europos gyventojai — baltadžiai, minkštais plaukais įvairių spalvų, nuo tamsiai juodos iki šviesiai. Nežiūrint skirtumų odos ir plaukų spalvos, visi žmonės turi vienodą kūno būdovę.

Groblai (škeletas). Mūsų kūno viduryje yra, taip sakanč, kaulų klėtką, ant kurios subūdavota visa, ką mes žmoguje matome. Tą klėtką vadiname groblais. Groblai susideda iš šių pamatinių dalių: 1) nugarkaulis, 2) kaukolė, 3) galūnių kaulai.

1) *Nugarkaulis* yra sudėtas iš rinkių, arba pavienių kaulukų, suglaustų vienas prie kito. Tos rinkės, kurių kiekviena yra lyg žiedas iš kaulo, sudaro smagenių kanalą, kuriame ir randasi nugarkaulio smagenis. Iš nugarkaulio rinkių išeina krauklai, arba šonkauliai; šonkauliai su grumzlėmis sudaro taip vadinamą krūtinės klėtką. Žemutinė nugarkaulio dalis neturi šonkaulių ir savo galą atremia į plačius užpakalio kaulus, kuriuos pavadinkime tazu.

2). Viršuj nugarkaulio randasi *kaukolė*, lyg dėžutė žmogaus smagenims sudėti; kaukolė užpakalyje susijungia su nugarkauliu. Kaukolė susideda iš daugelio atskirų kaulų. Priešakinėje kaukolės dalyje randasi dvi duobi, kuriose yra mūsų akys; žemiaus — nosies duobė; toliaus — žandai, tarp kurių turime lūpas. Viršutinis žandas yra sujungtas su kaukole, o apatinis — liuosas. Iš abiejų kaukolės šonų turime dar po vieną duobelę — tai ausis. Klausos (girdėjimo) organas yra gale klausos kanalo, kuris prasideda ausies kiaušu.

3). *Galūnėmis* vadiname tuos kaulukus, kuriais užsibaigia mūsų kūnas. Augštutinės galūnės — rankos, kurios susideda iš peties, alkūnės, riešo, delno ir pirštų. Petys yra sujungtas su visu groblu. Apatinės galūnės — kojos: rietas, kelis, blauzda, koja, padas, kulnis, pirštai.

Prie to viso pridurtina dar, kad žmogus turi, taip sakant, narius, sujungiančius tarp savęs atskiras kūno dalis. Kojas ir rankas mes galime lankstyti vien dėlto, kad turime narius: alkūnių, kelių, peties, pirštų ir tt.

Judėjimo organai. Jai mūsų kaulai nebūtų pridengti mėsa, tai jie visai negalėtų krutėti; tatau kad žmogus galėtų krutėti, reikia dar kažkas, kas verstų narius krutėti. Tokie organai yra pas žmogų, ir mes juos vadiname raumenimis, arba muskulais. Paveizdą, pakelk dešiniąją ranką, o kairiąją pačiupinėk viršiaus alkūnės; pajusi kietą kamuolį — tai ir yra raumenis, arba muskulai, kurie priverčia ranką krutėti.

Raumenis, kuriuos paprastai vadiname mėsa, yra tai raudonos siūlės, suglaustos viena prie kitos. Tos raumenų siūlelės turi akyvą ypatybę: jos gali susitraukti ir išsitiesti. Kuomet rankos raumens susitraukia, tada kaulai per alkūnę susilenkia, ir tt. Raumenų žmogus turi daug. Vieni jų yra reikalingi krutėjimui viso kūno, kiti lankstymui ir tiesimui pirštų,

kiti galvos judėjimams, nugarkaulio lankstymui, šonkauliams kilnoti, skilviui suspausti ir tt. (Sekā).
Ž. V.

V. Nagornoški.

Rutvilė-Zemaitijos Mergelė.

HISTORIŠKA TRAGEDIJA

5-se aktuose, 7-se atidengimuose.

Vilda.

Atvesiu prie pat
Baznyčios durų.

Rutvilė.

Vyrai, atsiminkit!

Kas nori laisvę lietuviams paverzt?
Kas jums neduoda gyventi laimingai?
Kas jums į griaučius paverčia namus?
Kas apiplėšia svirnius ir šeimynas
Jūsų priverčia badauti, ir jums
Kala retėžius, idant jūs vergijoje
Dirbtumėt sunkiai ir kentėtumėt
Svetimų labui? Jei tą sau atminsit,
Tai jau žinosit, kaip atmonyti
Savo skriaudikams. Dabar turit progą
Po vadovyste Montės tą atlikt'.

Montė.

(ištraukęs kardą ir grąšindamas).

O! mes mokėsime savo priderystę
Puikiai atlikti. Tuo juos krikštysim
Kruvinu krikštu!

(Minia sustoja į dvi gliuti).

Rutvilė.

Lai Pikulis veda

Ir pergalę duoda!

Montė.

Tvarkon!... Pirmyn!

(Visi išeina, liekasi tik Trainaitis ir Myla).

Scena VIII.

Trainaitis ir Myla.

Trainaitis.

Luktelk čia, Myla.

Myla.

Klausau, kuningaikšti.

Trainaitis.

Ar jau kalbėjai?

Myla.

Bet viskas veltui.

Trainaitis.

Ištikro?

Myla.

Mergelė

Taip užsispyrus žodį dalaikyt,
Kad jokie burtai, darodymai, maldos
Ją nepertikrins ir nepermainys
Nuomonę josios.

Trainaitis.

Nelemtas likimas!

Argi ištikro reiks išsizadėt'
Brangiausio siekio? Ar ji man nejaučia
Jokio širdingo patraukimo; ar
Nematai niekad šypsos jos veidelyj.
Kada yr' mano vardas tariamas?

Myla.

Jai tavo vardo net atbalsis mielas
Ir buna linksma, kada girdi jį;
Nes jai tas vardas reiškia apgynėją
Šios šalies laisvės, tikybos, tiesų.

Trainaitis.

Auksiniai tavo žodžiai. O! kalbėki
Dar ilgiaus šitaip.

Myla.

Širdies slėpiniais

Nesidalina su manim, bet lengva
Dasiprotėti, kokie jie yra.

Trainaitis.

O! pasakyki, ko turim lukėti?
Ar jos širdelė yr' man prielanki?
Ar prie jos rankos nėra kitos kliūtis,
Kaip tik žinyčios prizadėjimas?

Myla.

Tiktai ta viena.

(Toliaus bus).

L. N. Tolstoj.

Prisikėlimas.

(Romanas).

Vertė Karolis Vairas.

PIRMOJI DALIS.

Katiuša žiūrėjo į šeimyninę, bet paskui staigu pažvelgė į prisaikintuosius ir sulaukė akis ant Nechliudovo, ir jos veidas pasidarė rimtas, net rūstus. Viena jos rūsčių akių žvairavo. Tos dvi keistai žiūrėjusios akys gana ilgai dabojo Nechliudovą, ir, nežiūrint apėmusios jį baimės, jis ir savo akių negalėjo atitraukti nuo tų žvairių raiškių akių. Jis atsiminė aną baisią ūkanotą naktį, kada tratėjo ledas ant upės ir, kas svarbiausia, tasai įskeltas, persikreipęs tą naktį mėnulis, kuris užtekėjo prieš rytmetį ir apšvietė kažką juodo ir baisaus. Tos dvi akys, žiūrėjusios int jį, ir pro jį, priminė jam tą tatau "kasžin-ką" juodo ir baisaus.

"Pražuvo!" pamįslijo jisai. Nechliudovas lyg ir susitraukė, laukdamas smūgio. Bet ji nepažino jo.

Ji ramiai atsiduso ir vėl žiūrėjo į pirmsėdį. Nechliudovas ir gi atsiduso. "Ah, kad bent greičiau," jis mįslijo. Jame sukilo toks pat jausmas, koks pakyla laike medžioklės, kuomet prisieidavo dabaigti pašautą paukštį: ir bjauru, ir gaila, ir nesmagu. Nedamuštas paukštis daužosi terboje: ir bjauru, ir gaila ir norisi kuogreičiausia dabaigti ir užmiršti.

Tokis tat jausmas sukilo Nechliudove ir dabar, besiklausant liūdininkų.

XX.

Lyg tyčia, byla tęsėsi ilgai; po išklausinėjimui liūdininkų ir eksperto, ir po visų paprastai statomų bereikalingų prokuroro pagelbininko ir apginėjo klausimų, pirmsėdi: patarė prisaikintiems apžiūrėti kalčios preparodymo daigtus: didelį ziedą su rožute iš deimantų, kurs mauta, matomai, ant smilinio piršto, ir filtrą, kuriuo tyrinėta nuodai. Tie daigtas buvo užpečėtyti ir prie jų buvo pririšti cedeliukai.

Prisaikintieji jau rengėsi žiūrėti tuos daigtus, kaip prokuroro pagelbininkas vėl pasikėlė ir pareikalavo, pirm apžiūrėsiant daigtus, kad būtų perskaityta lavono mediciniško apžiūrėjimo aktas.

Pirmsėdis, varęs bylą pirmyn, kaip tik buvo galima, greit, kad paspėjus pas savo šveicarę, nors gerai žinojo nebusiant jokių pasekmių iš to skaitymo, nerokuojant nuobodulio ir sugaištis, ir žinojo prokuroro pagelbininką reikalaujant skaitymo tik dėlto, kad jis nusimanė turįs tiesą tatau daryti, vis-gi negalėjo atsakyti ir turėjo sutikti. Sekretorius ištraukė popierą ir vėl savo švepliu balsu (prie *l* ir *r*) ėmė skaityt.

Paviršium apžiūrint, pasirodė:

- 1) Feraponto Smielkovo augštis — 2 arš. 12 col. — Kad ir dikto vyro būta, — prašnabzdėjo Nechliudovui į ausį užsirūpinęs pirklis.
- 2) Amžius, paviršium sprendžiant, — apie ketu riosdešimtis metų.
- 3) Lavonas atrodo sutinęs.
- 4) Oda visur žalsvos spalvos, išmarginta tamsiais ženklais.
- 5) Ant kūno oda iškilusi pusliukėmis įvairaus didumo, o kai-kur nusmuko ir kabo dideliais šmotais.
- 6) Plaukai tamsiai pilki, tankūs, pačiupinėjus lengvai atsiskiria nuo odos.
- 7) Akys išverstos ir apvilktos.
- 8) Iš nasrų, abiejų ausų ir burnos sunkiasi skįstimas, barna pusiau išžiota.
- 9) Kaklo beveik visai nėra — taip veidas ir krūtinė ištinę.
- 10) Ir tt., ir tt.

Ant keturių puslavių, 27 punktuose, aprašyta visokios smulkmenos pasekmės paviršutinio apžiūrėjimo baisaus, didelio, storo ir dar sutinusio, pūnančio lavono pirkliaus, kuris linksminosi mieste. Nesu-prantamo pasibjaurėjimo jausmas, iškilęs Nechliudove, da labiau pasididino, beklausant to aprašymo. Kautiškos gyvenimas, ir varvantie iš lavono nasrų puliai, ir išverstos akys, ir jo pasielgimas su jaja — visa tai, atrodė jam, vienos ir tos pat rūšies dalykai ir jis jau-tėsi iš visų pusių tais dalykais apsiaustas. (Seka).

Du galu.

(Neva feljetonas).

Tu, kaip ir aš, žinai, jog vieni daigtai turi dvi pusi, kiti — du galu. Laikraščiai turi du galu. Vienas galas — straipsniai; o kitas galas — apgarsinimai. Ir tie du galu, kaip du atskiru daigtu, ir-gi turi po du galu. Vienas, straipsnių galas — žodžiai, žodžiai ir... žodžiai; kitas — koliojimai, koliojimai ir... koliojimai. O kiek iš to naudos — pakulk senus šiaudus nuo stogo ir persitikrinsi.

Vienas apgarsinimų galas — piningai nuo tų, kurie garsinasi. Antras — apgavystė, prigavystė, išnaudojimas.

Gal netiki? Šia faktų.

Vienas laikraščių galas, t.y. straipsniai, skamba, — nepamiršk, kad tai tik ištraukos ir tik iš vieno laikraščio, —

"Męs netemdom darbo žmonių!"

"Męs duosim piningus tam, iš ko ištikro yra nauda darbininkams." — (Kol kas da nedavė).

"Męs visais būdais stengiamės parodyti šaknį viso blogo ir nurodyti būdą, kaip ją galima išrauti, — o jūs, lig tie ponai bajorai apie kurtizantes baliuje, šokinėjate iš tolo, savo politika aprubežiojate liaudies valią, remiate konservativiškas partijas (o tarp eilučių paskaityk: mėš da jokių nerēmėm, o ką remsim — ne jūsų biznis) ir išnaudojate savo viengenčius vardu 'rėmimo savųjų'."

"Męs privalome kovoti švariais įrankiais prieš įvairias ne mūsų sroves... reikia išrodinėti jų klaidos *mandagiu* žodžiu ir raštu, faktais... boikotavimu mums nepatinkamų laikraščių nesustabdysime jokios idėjos besiplėtojimą..."

Tai straipsnių vienas galas: žodžiai.

Dabar dirstelk į antrą galą. Čia ir-gi tiktai ištraukos iš to paties laikraščio. Jai esi estetas — būk tiek geras, neužkask, neverta, spjauk! O jai nesi estetas ir norėtum pasimokinti gražiai byloti — tai, dievaž, tarsi man ačiu: išmoksi!

"... Jie, tartum katinai, palieję pieną, išdūmė, kvailius apgavę ir piningų iš jų prisiubagavę..."

"Tie visi "kandidatai", visi tie "patrijotai", kelines pasiraite, strapalioja apie draugą NN. ir apsi-putodami rėkia, kad draugas NN. negalėjo patirti apie oberpolicmeisterio "donosus"... O ansai net nudaoda tokį žinojimą slaptosios policijos, jog gali numanyti jį esant šnipu... Tai jums jokubiniškas gabumas kandidatų į "patrijotus"..."

"... Ar jis ne ryjikas? O, jis — ryjikas, jis niekšas, jis iš visų niekšų niekšiausias niekšas!"

"Ir pamokslininkas atsirado! Tarytum patsai "salaveišių" armijos kapitonas — su jo protu ir logika! Liepia mums užvesti su tuo šnipu-kunigu meilę, lygbę, brolybę... Ne, brolau, jau mums šimtas žandarų geresni draugai už vieną kuningą!..."

Sakai, bus gana, nusibodo. Gerai. Pakaks.

Lazdos galai, anot tos mizernos žmonių pasakos,

nesusieina; o čia kitaip, čia jie susieina, arba vienas iš kito išeina. Viename gale: mokinsime, rodysime, šviesime! o antrame — šia tau špygą su sviestu!

O dabar aidi! į antrą laikraščio galą, į apgarsinimus! Ir vėl neužmiršk: ištraukos ir tik iš to paties laikraščio. Apgarsinimuose abu galu yra viename: piningai ir kitkas. Tad jų ir neskirsims — pats pabandyk, jai nori. Tėmyk:

“... Aš duodu žinoti, kad esu sveikas ir padėkoju už geras liekarstas ir, kad taip greit mane išgydėte. Dabar kloniojus tavo medikališkai klinicinei didybei. Ir nereikalauju gydyties...” NB. Iš čia taip ir skamba: “ak, kad tu mane apgavai! ir vis par tą prakeiktą gazieta!” — bet to žmogus nepasako: sarmata ir rūstybė; “apsigavau aš, teapsigauna ir kitas”.

“... Nėra ligos, katros męs neišgydytume... o didžiausias mūsų specializavimas — užsisenėjusios ligos. Visada rašyk ant šito adreso...” NB. Na, ar tu nejauti, kaip “durnas” skaitytojas su užsisenėjusia liga, per kiaurą naktį rašys laišką su visoms savo bėdoms, užmokės keliasdešimtis muštinių ir gaus... kaip koks katinas, valerijonų lašų, ar antipirino, ar pagalios ir vieno tik buroky rasalo... O juk laikraštis “kelines atsiraitęs” šokinėja apie išnaudojimą, “nerėmimą savųjų”, apie visųvisokeriopiausias neti kusio surėdymo blogybes!

“... 50.000 knygų vysai dykai del viru... kuri pasaka, kaip viska atgauti... yra parašyta par dakta ra...” ir tt. ... NB. O kiek tų bjaurių knygų pa skaitė nekalti berneliai ir mergelės, kuriems tos ligos ir bjaurybės ikišiol buvo — nežinoma šalis, kaip ir Amerika prieš Kolumbą... Suzadino jose žingeidumą, susargino vaidentuvę, išvedė iš kelio... Ji rašyta suaugusiems, jau ligoniams, ir “bizniui”, o ne idejai...

“... Pagydau ant visados nuo 160 ligų... su operacijomis ir be operacijų...” NB. Paziūrėk arčiau: ne vienas pacientas serga paprastu vidurių skaudėjimu, o jam daroma operacijos nuo apendicitis... tiktai \$250,00— o pacientas važiuoja iš Mass. į N.Y.

Iš to viso matai:

Du galu: straipsniai ir apgarsinimai.

Tųdviejų galų galai: pirmo—pažadėjimas, dūmai, smilkalai, viliojimas; seilės, putos, kelinės, drabstymas. Etikos ar estetikos—nejieškok: tai buržuazijos prabinktis! Lygybė, brolybė, meilė — rašalinėje, o širdyje — neapykanta, žiaurumas, šiurkštumas. Šilumos nė krislo; šalčio — lyg jakūtų ledinėj pastogėj.

Antrojo galo galai: piningas. Męs už idėją, męs kovojame su blogu, neapkenčiame melo, saugojame brolius nuo išnaudojimo! Vienok, jai tame matome sau pininginę “krividą”—cit! Dakš rublį — garsinsim, būbnysim! Gyda plaukus — pasakysim, kad ir ant stalo užauga plaukai, kur tu savo “liekarstas” paliejai! Dakš tik rublį, viskas bus ramu!..

Skaitytojas kvailas, nei ans maišas, ar puspadis. Tu vartyk jį, kaip tik nori — jis kantrus.

Ir nemanyk, kad tie galai neyra reikalingi. Jie

labai reikalingi. Viens galas—skaitytojui, antras — rašytojui... O abu sykiu — ir išleidėjams, ir biznieriems, ir skaitytojui, tik pirmieji, ty. išleidėjai ir biznieriai, džiaugiasi, o skaitytojas — dūsauja ir keikia “gazieta”.

Kipšas.

Šis bei tas.

Žmogėdžiai. Iš Sydne'o (N. S.) pranešama į Angliškų laikraščius, kad Pietinių Jūrų Salų (South Sea Islands) gyventojai nužudę kelis europiečius, tūlus jų iškepę ir suvalgę. Ant Solomono salų nužudyta misijonierius F. Daniels. Ant vienos Naujųjų Hebridų salos, Maewo, gyventojai nužudė du prancūzu, Baleu ir Gerolino, ir, ilgai nelaukdami, suvalgė juos. Pas tuos žmogėdas laikoma didelėje pagarboje tas jų, kas nužudo baltąji žmogų ir parengia iš jo pusryčius savo viengenciams”.

Krikščionybė Chinuose. Dr. Fritz V. Holm radęs kokį tai paminklą šiaurės Tybete, ant kurio sussekta parašai, liudiją, būk jau 618 metuose Chinuose buvę krikščionių.

Arbatos gėrikai. Japonų arbatos pardavojimo draugystė aprokuoja, kad Suv. Valstijų žmonės kas metas vis daugiau išgeria arbatos. 1910 m. iš Japonijos įvežta į Suv. Valst. 35 milijonai svarų arbatos už 12 mil. dolarių. Tais-pat metais Suv. Valst. išvežė arbatos į Kanadą 5 tūkst. svarų. Nurodoma, būk ekonomiškiau esą gerti arbata negu kava iš svaro kavos padaroma 50 puodelių gėrimo, o iš svaro arbatos—300 puodelių.

Didžiausia moteris pasaulyje. Chicagoje esanti moteris, Gertruda Burk, 22 metų amžiaus. Ji sverianti 825 svarus, 5 pėdų ir 7 colių augščio. Jos storis per juosmenį 54 coliai, per krūtinę 75 coliai; ranka viršiaus alkūnės —28 coliai. Tai bent boba!

Laimėjimai orlaivininkystėje. Charles Stasy išrado naują orlaivį (aeroplaną) be motoro, varomas sparnais, lyg paukštis. 17 d. spalio, apielinkėje Dayton, Ohio, jis darė bandymus su savo “paukščiu” ir atsiekė labai puikius rezultatus. Idea panaudoti laktystymui prietaisus, panašius paukščių sparnams, jau senai interesavo daugelį žmonių, bet iki šiam laikui niekas tos ideos dar įkunijęs nebuvo.

Ką reiškia akmeninės anglis pakilime šalies turtingumo ir pramonijos, galima matyti išsekančių, skaitlinių parodančių, kaip pakilo Anglijos miestų gyventojų skaitlius. Ačiu anglekasykloms ir kuro pigumui išdygo miestai: Newcastle—300 tūkst. gyv.—Birmingham—560 tūkst. gyv. o 200 metu atgal tebuvo 4 tūkst. gyventojų, Manchester—650 tūkst. gyventojų, o 200 metų atgal tebuvo 6 tūkst. gyventojų, o 200 metų atgal tebuvo—4 tūkst. gyv., o 200 metų atgal tebuvo—4 tūkst. gyv., o 200 metų atgal tebuvo—4 tūkst. gyventojų, o 200 metų atgal tebuvo—4 tūkst. gyventojų, o 200 metų atgal to miesto visai nebuvo.

Anglies iškasama kas metas daugiau ir daugiau. 15 metų atgal visoje pasaulyje iškasta 500 milijonų tonų, o 1907 m.—suvirš 1.000 mil. tonų. Ačiu to-

kiam anglies sunaudojimui, jos sandeliai mažinasi. Anglijoj mokslininkai apokavo, kad jų šalyje randasi anglies apie 100 tūkst. milijonų tonų, tai-gi tikrai ant 175 metų. Kuo paskui žmonės naudosis į kurui ir spėkai— laikas turės parodyti.

Peržvalga.

† *“Vienybė Lietuvninkų”* N44 rašo apie reikalingumą mums lietuvių statistikos. Nebenaujas tatai klausimas, tik, kaip ir begalinė daugybė svarbių klausimų, pasibaigė, anot “V. L.”, rašymu. Šiame atvėjyje “V. L.” ragina mūsų bendradarbius-korespondentus ateiti pagalbon laikraštinių suvažiavimo išrinktai statistikos komisijai ir, rašinėjant apie vietinius dalykus, nepamiršti pranešti reikalingas statistikai žinias iš savo miesto.

† *“Ten-pat”* p. Al. L. Reika iš Philadelphijos rašo, koku būdu “Kovos” redaktorius, p. Vidikas, gavęs iš p. J. Zabarausko “dokumentą” apie kun. K. Olšauskį, pagarsintąjį savo laike “Kovoje”. Kaip sako p. Reika, minėtasis Zabarauskas — “lengvo būdo žmogelis”, pažįstamas Reikos; gyvenęs “truputį Kau-ne” ir negalėjęs “tuomet jokiū darbu užsiimti, nes buvo dar perjaunas vaikas... ir jam tada visai tas nerūpėjo, apie ką jį p. Vidikas kvotė”. Anot p. Reikos, dokumentą surašė p. Vidikas, gi p. Zabarauskas sutikęs pasirašyti po dokumentu. — Ištikrųjų juokinga: atvažiavo kuningai aukų rinktų mokykloms, o čia visi juos priėmė kaip kas mokėjo, vieni “broliškai”, kiti “draugiškai”. Pagaliaus iš to viso gavome tai, kad po plačiąją Ameriką išreklamuota jie kur-kas ge-au, negu tai būtų atsiekta kitoku būdu darant. Jiems ir išvažiavus, vis da sėlenos malama!

† *“Chamas mūsų literatūroje”* — tuo antgalviu straipsnis, parašytas p. Kl. Jurgelionio, tilpo *“Laisvojoj Minty”* N20. Autorius apgailistauja, pasižiūrėjęs į mūsų literatūrą ir tą “digų kelelį”, kuriuo ji dūlina, nesa, ji “dar nei nespėjo sumoterėti, jau sukumpo, pavirto, į seną kretančią bobelę”. Mūsų autoriai, tankiausiai-gi išleistuvės, nepalieka išleidžiamuose raštuose jokio skirtumėlio; visur “amžinai tos pačios konstrukcijos”, nuobodulys neregėtas. Savo minčių patvirtinimui autorius sulygina M. Valančiausko Žemaičių Vyskupystę, “ištaisyta” ir išleista 1897 m., Shenandoah, Pa., su tuo pat veikalu, išleistu 1848 m. Vilniuje. Kaip pastarame Valančiausko kalba yra graži ir turtinga, taip pirmame — “nupašiota, nubeveidinta, suchaminta” ir drauge su ta kalba suchaminta ir pats Valančiauskas.

† *“Birutė”* — N1. P. J. Vanagaitis, sugrįžęs iš Amerikos tėvynėn, jau pradėjo leisti “Birutę”, kuriai ši č rinko prenumeratą. “Birutė”, kaip redakcija sako įžanginiame straipsnyje, “pirmiausiai ir plačiausiai užsiiminės Mažosios Lietuvos reikalais”; “kovos kiek įstengdama prieš viską, kas daro skriaudą lietuvių tautai”; “supažindins Mažosios Lietuvos tautiečius su gerb. viengėnčiais, gyvenančiais Didž. Lie-

tuvoje... praneš, kaip mūsų broliai kyla tautiškai, kaip stengias sutverti savo kultūrą”; “kaipo trečias skyrius bus lietuvių gyvenimas Amerikoje”.

Straipsnyje “Iš Didžiosios Lietuvos” užeiname ir žinutę kiek kurie Didž. Lietuvoje einantie laikraščiai turi skaitytojų. “Šaltinis”—netol 8000; “Vienybė”—apie 4500; “Lietuvos Ūkininkas” apie 3500.

Vietinė chronika.

Birutė. 25 lapkričio, 1911, Brooklyne bus vaidinta pirmu sykiu žinoma jau lietuviams mel odrama Birutė, (žodžiai Žemkalnio, muzika Miko Petrausko). Vaidins Scenos Mylėtojai, po vadovyste gabaus ūmsų muziko p. Strumskio. Atsibus tatai salėje McCaddin Hall, Berry street, tarp 2-ros ir 3-čios gatvės, Brooklyne. Pastatymui to gražaus ir didelio veikalo padėta nemaža darbo ir lėšų. Choras, ačiu mūsų jaunuomenės darbštumui, susideda iš 100 dainininkų; orkestra—iš 16 muzikantų. Patartina visiems, kas myli dailę, kam rūpi tos dailės palaikymas, nepraleisti šios progos ir būtinai pasistengti dalyvauti žiurovų tarpe.

Paskaitos. Tėvynės Mylėtojų draugijos 3-ioji kuopa, susitarusi su Liaudies Mokykla, rengia visą eilę paskaitų ant visokių temu. Prelekcijos, kurias jau pagarsino visuomenės žiniai: Spalnio 29 d. Pirmutinė pagalba nelaiminguose atsitikimuose, skaitė d ras Misevičius. Lapkričio 12 d. Dievų pavydumas, (iš mythologijos). Skaitys V. K. Račkauskas. Lapkričio 26 d. Mūsų jaunuomenės takai, skaitys J. O. Širvydas. Gruodžio 3 d.: Kultura išnykusių civilizuočių Azijos tautų, skaitys P. Norkus. Paskaitos prasideda lygiai 8 v. vakare p-no Balčiaus svetainėje, 93 Grand str., Brooklyn, N. Y.;

Ateivių skaitlius. Darbo ir pramonijos departamentas paskelbė mėnesinį biulletenį sulyg ateivių skaitliaus, atėjusių į Suv. Valst. liepos mėnesyje. Iš viso atėjo 51,737; tame skaitliuje: vyrų — 29,257; moterų—22,480. Atgal sugrąžinta: vyrų—898, moterų—297. Per vienerius metus, t. y. nuo liepos mėn. 1910, iki liepos mėn., 1911, Amerikon įleista 878,587 ateiviai; jų tarpe: vyrų—570,057; moterų—308,530.

Kiek New-Yorke mokinių. New-Yorko mokyklose dabarties yra mokinių, — 703,632, ant 13.511 daugiau negu pernai. Rugsėjo mėn. 76,845 vaikai negalėjo mokintis pilną laiką dėl stokos vietos, mokyklose; spalio mėn. ta skaitlinė pašoko jau iki 81,000.

Iš bedarbių statistikos. Paskelbta tūlos žinios apie bedarbius. Abelna skaitlinė bedarbių unijose šimetą siekia 24,8%, tuo tarpu 1909 m. bedarbių tebuvo 22,3%, o pernai, t. y. 1910, buvo 19,2% Daugiausia bedarbių dėl perviršio pagamintų produktų, randasi tarp darbininkų metalinių išdirbinių, mašinistų, būdavotojų, prie tramvajų. Iš tos rūšies bedarbė šiaip atrodo: šimetą — 22,2%; pernai — 19,3%; užpernai—18,9%. Iš tų skaitlinių matoma, kad darbo

sąlygos Amerikoje vėl pradeda eiti blogyn. Kas bus toliau — kas pasakys, vis-gi daug gero laukti negalima.

Iš Lietuvos laikraščių.

Vilnius. Neužilgo žada pradėti eiti du nauju laikraščiu: "Aušra" ir "Bendrija".

Prie "Rūtos susidarė gimnastų kuopa. Josios nariai pasivadino "juodvarniais".

"S."

Kaunas. Kaune šale vagzalo du žmonės T. ir B: susidėję įsitaisė gazu varomą malūnėlį, ir, matyties, jiems gerai seksis, nes nors dar visiškai nepabaigė savo malūno taisyti bet darbo jau turi daug; atveža aplinkiniai ūkininkai; net ir žydėliai, kurie turi duonos kepyklas, atveža grūdus sumalti. Už sumalimą ima 5 kap. už pušą. Toksai pat malūnėlis jau biški nuo seniau gyvuoja Aleksote žydo ir darbo turi užtektinai kas diena.

"R. G."

Parduoda dvarą. Kauno apygardos teisme, lapkričio 30 d., pardavinės Vytauto Daunaravičiaus dvarą Ukmergės ap. "Anielovo", palivarką "Piesle" ir žemę Pagirių miestelyje, išviso 712 dešimtinių. Visa ta žemė užstatyta Vilniaus žemės banke už 58,000 rub.; pardavimas prasidės 10.000 r.

"V."

Kupiškis. (Ukm. pav.). Rugsėjo 1 d. rasta netoli nuo Kupiškio paežerėj nusinuodijusį nesenai iš Amerikos pagrįžusį vaikiną Praną Dečką 21 met. amžiaus, Kūpiškio bažnyčios tarno sūnų. P. Dečka išvažiavo į Ameriką 1906 metais. Ir buvo gana apsisikaitęs ir doras vaikinąs. Amerikon išvažiavęs atsiųsdavo į Lietuvą draugams laikraščius, knygas. Bet pabuvęs kiek laiko nustojo siuntinėti viską ir nieko nebesigirdėjo apie jį... Šiomet kaip atvažiavo, susiėjęs pradėjau teirautis apie viską, kaip pas seną draugą. Bet tuojau pasirodė, kad Amerikoje bebu damas užmiršo visas idejas ir augštesnius siekimus...

Čia atvažiavęs tęsė toliau savo "amerikonišką" gyvenimą, kasdieną girtas vaikščiojo po miestelį su valkatomis, o su senaisiais draugais nenorėjo ir kalbėt. Daugumas jo pasiūlymams baurėjosi, davatkos ir tamsesnieji jį statė kaip pasekmę "skaitymo raštų".

Laikraštį uždengė. Vilniaus Teismo Rūmai patvirtino cenzūros komiteto nusprendimą konfiskuoti "Tygodnik Nowosci" No. 1 ir redaktorių patraukti teisman. Tuoj pačiu ligi teismui "Tygodnik Nowosci" uždengtas.

Proveniškės. (Gelžk. st., 191—X. Antras "Bogrovas" pakartas. Ganydami piemenis žaidė "Stolipiną" ir "Bogrovą". Piemenį turintį 12 metų, išrinko "Bogrovu", o kitą 13—14 "Stolipinu". Kiti-gi piemenis buvo teisėjais, kurie ir nuteisė "Bogrovą" pakarti. Užrišę "Bogrovui" virvelę ant kaklo, pririšo jį prie tvoros, augštumo ligi 2 aršinu. "Bogrovas" paslydo, nugriuvo ir pasikorė; pakol atbėgo tėvai, jau jis buvo negyvas.

Rygoj. "Rygos Garso" redaktorių administratyviškai nubaustas 300 rub. arba 3 mėn. kalėjimo už straipinį apie Stolipino veikimą. "L. U".

Iš visur.

Konstitucija Chinuose. Monarchija svyruoja ir yra pasirengusi duoti gyventojams konstituciją. Reiškia tatau, kad revoliucija nenuėjo vėjais. Dalis provincijų, kur gyventojai yra labiau prisirengę prie republikonizmo, jau dabar apskelbia pas save respubliką. Nurodoma dvarą Sun—Jan—Sen, kaip prezidentą.

Civilizuoti Italai. Karė italų su turkais parodė, kiek yra civilizuoti Italijos gyventojai. Kaip tik užėmė Tripolį, tuoj prasidėjo kultūriškai jų darbas: be jokio teismo, be niekur nieko, 19 d. spalio, išskerdė 300 žmonių, jų tarpe daug senelių ir kūdikių. Panašūs apsireiškimai, žinomas dalykas, priverčia arabus kovoti iki paskutiniam, ir jie yra pasiryžę nenusileisti. Paveizdan, mušyje ties Carą vietiniai gyventojai prisiekė iki paskutiniam žmogui kariauti. Taip 150 arabų, gynusių tūlą poziciją, susirišo tarp savęs diržais, pasiryžę nepasiduoti Italams ir kariauti iki nors vienas jų liks gyvas. Konstantinopolyje eina gandas, būk Italija prazudzius 5.000 savo karių iki užėmė Tripolį. Beto, sakoma, būk turkai paėmę dar-gi 7.000 italų nelaisvėn.

Nelaimė Japonijoje. Nesenai ant salos Formosa siautė baisi audra, taifunas. Nuo tos audros prazuvo 675 žmonės; sužeistų 677; namų išardyta 26.048; sugadinta—35,709; vanduo išardė apie 20.000 dešimtinių laukų. Visą gyventojų atidžią patraukė į save revoliucija Chinuose; laukiama iš jos labai svarbių pasekmių visai rytinei Azijai.

Revelyje estų ūkiškąją parolą aplanė 10 11, 12 rugs. 30 tūkst. 500 žmonės. Ūkiškoji estų paroda tikrai sakant buvo estų kultūros paroda, nes buvo išstatyti dalykai prigulintieji prie mokslo, dailės ir literatūros. Ūkiškoje estų draugijoje dalyvauja beveik visi žymesnieji estų rašytojai, mokytojai, visuomenės veikėjai, todėl ūkiškoji draugija yra dabar estų kultūros centru ir daug labai prisideda prie pakelimo žmonių apšvietos ir tautiško susipratimo. Estų tarpe gan pasekmingai plėtojas kooperatiškos bendrijos; neseniai liko įsteigta panaši pienininkų bendrija Vairaroj, o vart. draugija Veisenšteine. "R. G".

Čenstakavo klioštoriuje vėl atsitiko vagystė. Rugs. 25 d. iš Klobucko atėjo maldininkų kompanija. Kada po trijų dienų grįždami namo pasiėmė iš klioštoriaus savo vėluvas (karunas), tai apsiziūrėjo, kad pavogta (apipiaustyta) visi brangieji (auksinių buta) pagražinimai viso už 400 rub.

Matyti, tame klioštoriuje gerų paūkščių yra da ir dabar. "L. U".

Liepojus. Liepojuje suskaičiuota 83 tūkstančiai 650 gyventojų, kurių tarpe 25 tūkst. 497 latvių, 17 tūkst. 657 lietuviai ir lenkai, 10 tūkst. 308 žydai, 9

tūkst. 617 vokiečių, 9 tūkst. 244 rusai, 1 tūkst. 180 kitažemių, 171 igaunis ir 157 magometonai.

Lenku spaudos sukaktuvės. Šiuosmet suėjo lygiai 250 metų nuo no to laiko, kaip pasirodė pirmutinis lenkų laikraštis. Tasai laikraštis vadinosi "Lenkų Merkurijus". Jį leido ir redagavo Jonas Gorčinas. Laikraštis pradėjo eiti Krokuvoje, paskui persikėlė Varšavon, bet pagaliaus niekieno nepaliekomas, turėjo paliauti ejęs. Redaktorius numirė dideliame varge. "S."

Už bandymą bėgti. Tiūrenyje šiomis dienomis teisė 12 katorginių, kurie kitkart vežami traukiniu bandė iš jo bėgti ir bebėgdami devynius kereivius sužeidę, vieną gi užmušė. Teismas šešius iš jų pasmerkė pakarti, kitus gi šešius nubaudė sunkiausiomis katorgos bausmėmis.

Kievas. Policija suėmė čia keturius apgavikus, kurie netikrais dokumentais bandė išsiimti iš gubernijos išdo 300 tūkstančiu rublių. "V."

Žemės drebėjimas. Meksikoje ir Kalifornijoje (Amerika) vėl pridarė žmonėms daug nelaimių, nes prasidėjo 12 val nakties. Sugriauti 4 miestai per kelėtą minučių, apie 800 žmonių liko užmuštų. Jura su kilus nuo smarkios audros užliejo pakraštinių gyventojų namus ir daug visiems pridarė blėdies. Keli tūkstančiai žmonių liėka be pastogės ir duonos kėsnio.

Terptautinė higienos paroda Drezdene tęsės beveik visą vasarą. Didžiausiu sveikatos priešu pasirodė esąs alkoholis kurs esti priežastimi didžiausių ligų ir medžšgiško skurdo. Didžiausis pamišėlių nušimtis randas iš girtybės. Palinkimas prie jos pereina ant vaikų ir net vaikų vaikų. Todėl kariauti su girtybe pripažinta taipojau reikalinga, kaip su džiova, lytiškomis ligomis, vėziu. Prieš alkoholinis skyrius Drezdeno parodoje užėmęs apie 200 ketvirt. metrų. Daugybė buvo raštų priešalkoholinio turinio, taipogi padirbti modeliai (pavydai) sveikų ir alkoholio pagadintų kūno dalių. Parodojė buvo blaivininkų skyrius, išstatęs plenus ir sumanymus apie blaivininkų užėigų namus steigiamus Pomeranijoje ir Vestfalijoje (Vokietijoje, taipogi Švedijoje ir Suomijoje.) Lodzio mieste (Lenkijoje) randas pas vieną gydytoją priešalkoholinis muzėjus, iš kurio taipgi daug daigtų buvo Drezdeno parodoje. "R. G."

Moterų skyrius.

Moters siekis.

Moteris ne tam yra sutvertos, kad dirbtų dirbtuvėje, pabrūke arba darbavietėje, ir jaigu dirba, tai ne iš noro, bet dėlto, kad gyvenimo sąlygos ją prie to verčia; to dėlei negalima sakyti jas neatliekant savo užduočių, vienok reikia pripažinti, kad tai ne dirbtuvėje jos vieta. Nėra taip augštos vietos, kurios moteris negalėtų užimti, vienok namai turėtų būti jos augščiausias siekis ir tos vietos joks vyras užimti negali.

Dabartinis draugijinis gyvenimas yra, taip saktant, atbulai suprantamas. Ypatingai ten, kur į merginas, tarnaujančias naminėmis tarnaitėmis, žiūrima su panieka, bet dėlko gi taip yra? Ar mės visi, kurie dirbame ar tai laukuose, dirbtuvėse arba krautuvėse, neesame tokie jau tarnai? Peržvelgus visapusiškai, kaip tai—iš finansinių, draugijinių arba mokliškų atžvilgių, tarnaujanti namuose mergina yra laimingesnė už visas merginas, dirbančias fabrikuose, krautuvėse, arba darbavietėse.

Pirmutinis dalykas, verčias merginas eiti prie darbo, — tai stoka pinigų; vienok, įstojant į darbą, jos nemano tenai visą savo amželį praleisti. Kiekvienos jų pasitikima kada nors ištekėti ir, jai tai tiesa, tokios merginos mieris yra surasti sau tinkamą jaunikaitį, kurį galėtų mylėti ir godoti, už jo ištekėjus.

Čion kyla klausimas, kaip mergina gali sau atrasti tinkamą gyvenimui draugą? Pirmų pirmiausia, mergina, kuri geidžia laimingai ištekėti, privalo būti pastovi ir pamokinta, nes išmintingumas ir tegali su gyvenimo santikiais taikinties. Idant apturėti pagodonę gero, išmintingo vyro, reikia vengti smulkaus ir būti, pirmiausia, mandagi apsiėjimuose, ir taipgi kalboje, nes darymas skandalų arba apkalbinėjimas kitų, užtraukia vien panieką. Svarbiausias dalykas, ji privalo būti simpatiška. Pas merginas, dirbančias dirbtuvėse, didžiai stokoja tos moteriškos ypatybės, ir daugelyje atsitikimų jos nemoka išreikšti tai, ką jos jaučia. Idant apsiavedus laimingai gyventi, ji turi būti ganėtinai meili, simpatiška ir išmintinga, kad, reik kalui prisiėjus, žinotų, kaip ir ką veiktį. Protingas vyras, suėjęs su tokia mergina, nesidrovės ją imti sau už moterį, nes jis jaus, kad jai gali pasitikėti link savo vilties ir gyvenimo laimės. Ji jam bus tikra gyvenimo draugė ir galės namuose užimti savo tinkamą vietą.

Ona Alytienė.

Namų higiena.

(Keletas žodelių lietuvišms šeimyninkėms).

taip lygiai ir miegamamjame. Užtaigi reikia žiūrėti, kad miegamasis kambarys nebūtų kur užkampy, bet ten, kur saulė gali priėti per visą dieną. Labai neįsmintingai daroma, užleidžiant visai nakčiai ant lango kortiną ir taip paliekama net ir per visą dieną. Tada saulės spinduliai į tokį kambarį visiškai neįsigau-na, užtaigi jis dvokia lyg avių kūtė.

Šalip to, miegamamjame kambaryje neturi būti jokio kilimo (divono), o švari lyg stalas asla. Sudėvėtosios apatinės drapanos nereikia laikyti miegamame kambaryje; pirma išskalbti, išdžiovinti, išvėdinti ir tik tada sudėti viename ar kitame kambaryje. Lova turi būti švari ir visada gerai paklota. Pogalvių (padušų) užvalkalai ir paklodės būtina turi būti skalbiamos vieną sykį savaitėje. Antklodės (kaldros) reikia tankiai vėdinti.

(Toliaus seka).

K. Pušynas.

Juokeliai.

Pastebėtinus sutvėrimas.

Magdė. Na, tik tu žiūrėk, Jonai, koks tai pastebėtinus sutvėrimas tas povas.

Jonas. Dėlko?

Magdė. Ugi savo nusišėrusias plunksnas paslėpė po gražių plunksnų...

Jonas. Tai niekis. Aš žinau kitą sutvėrimą, kurs gražiais rūbai slepia ne tik susišėrusį savo kūną, bet ir nustumusią žemyn dvasią...

Magdė. Kas tai do sutvėrimas?

Jonas. Žmogus...

Stiukutis.

— Tai tamista esi trečias savo pačios vyras, kaip girdėjau?

— Ne, ketvirtas.

— O Dievulėli! Tamista jai nesi vyras, bet pratimas.

E t i k a . Lietuvis redaktorius, norėdamas savo laikraštyje pamokinti tūlą bendradarbių etikos, rašo: "Patartume tamstai būti mandagesniu ir nekolioties. Pats būdamas mulkis neturi tiesos vadinti kitus kvailiais, nesa tai yra neetiška".

Redakcijos atsakymai.

p. J. Gabrys. "Dėlei liekanų nuo Lietuvos skyriaus visatinoj Paryžiaus parodoj" tilps sekančiame "Tėvynės" numeryje. Ačiu už kningeles. Dėlei tūly priežasčių atviro laiško negalime ūmu laiku sunaudoti.

Redakcijon prisiūsta.

GIRTUOKLIU GADZINKOS, dainos, pasakos ir juokai. Parengė *Kus Tas*. Kaina 10c. 1911, Chicago, Ill. Spauda "Lietuvos", pusl. 32.

PONO FELIKSO ATsilankymas. A. Belcikowskio vieno veiksmo komedija. Lietuvių kalbon išvertė *Vaidevutis*. Chicago, Ill., "Lietuvos" spauda. 1911. Pysl. 40. Kaina 20c.

MEMOIRE SUR LA NATION LITHUANIENNE, presente par *J. Gabrys* au Premier Congres des Races a Londres 26 29 Juillet 1911. Paris, 1911. 25 puslapiai.

A MEMORANDUM UPON THE LITHUANIAN NATION, presented by *J. Gabrys* at the First Races Congress, London, 26-29 June, 1911. Paris, 1911. 24 pusl.

A SKETCH OF THE LITHUANIAN NATION by *J. Gabrys*. Paris, 1911. 24 pusl.

Perijodiškieji leidiniai:

"Laisvoji Mintis", N20.

"Draugija" — N57.

"Aidas" — N9.

"Aušra" — dvisevaitinis iliustruotas laikraštis, skiriamas darbo žmonėms. Vilnius. N1.

Susirinkimai S.L.A. kuopų.

Wanamie, Pa. 230 kp. bus laikomas susirinkimas 16 ta dieną lapkričio paprastoje vietoje. ant 7:15 vakare. Meldžiu visus draugus susirinkti ir užsimokėti prigulinčią mokesį. Rašt. J. Bindokas.

Atsibus susirinkimas S. L. A. 7 tos kuopos nedliēoje. 12 d. lapkričio svetainėje Antano Rūko antrą valandą po pietų. Visi sąnariai privalo pribūti, nes bus svarstomi svarbus reikalai. Sekr. J. Kazakevičia.

Kenosha, Wis. 212 kp. S. L. A. mėnesinis susirinkimas at sibus šv. Petra svetainėj, liet. parapijos tuoj po Sumos 11:30 val. prieš piet. 19 lapkričio. Malonės site visi draugai ir drauges ateiti ir užsimokėti duokles, nes kitaip busite suspenduoti. Sekr. Kaz. Brazevičius.

Cleveland, Ohio. 178 kp. laikys savo susirinkimą 12 lapkričio, 2 val po pietų J. Kapalinsko salėj. Todėl meldžiu visus narius susirinkti. Atsiveskit naujų narių prirašyti prie S.L.A. Sekr. J. Aukštikalnis.

Edmundo Steponaičio Raštai

Visus a. a. **Edmundo Steponaičio** raštus galima dabar užsiprenumeruoti prisiūnciant tik 75 c. už neapdarytus, o \$1,00 už apdarytus vienoje kningoje. Raštų spauda bus užbaigta apie Naujus Metus. Po atspausdinimo raštai bus brangesni. (†) Užsakymus ir piningus siūskite šiuo adresu:

Al. Steponaitis,
745 Glenmore Ave. Brooklyn, N. Y.

AKIS IŠAGZAMINUOJA DYKAI Pritaikant stiklus.

H. S. STONE

Akių Specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare. Nuo 7 iki 9 vakare.
399a Broadway, arti A st. So. Boston, Mass.

Pirmas Lietuvių DIENRAŠTIS

Amerikoje

Dienraštis turės pasirodyt pirm

NAUJŲ METŲ

kaip tik bus suspėta ineiti į naujus

"Kataliko" namus

Be skaitlingo visuomenės pritarimo nebus galima tas darbas pradėti.

Kas nori Dienraščio tegu tuojaus atsiliepia laišku.

Vertėtų tat visiems Amerikos lietuviams tas sumanymas remti. Lietuviams juk reikia turėti kasdien po ranka žinių skelbėjas ir kelrodis. Pirmiau dienraštį leisti neleido nekuriuos aplinkybės, o nūdien tas pergalėti galima.

Kas nori Dienraščio tegu pritaria laišku.

J. M. Tananevicze

3244 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Atida ne ukėsams Suv. Valst.

1 Dėlko ateiviams reikalingos ūkėsiškos popieros, 2 Ką reikia daryt norint pastot Suv. Valstiq ūkėsu. Kur ir kada galima paduot prašymą + Ką turi žinoti pakol gausi ūkėsiškos popieras. 3 Klausimai su atsakymais lietuviškai ir angliškai ir daugelis kitų naudingų patarimų. Knygelė kozam lietuviui yra reikalinga ir ją galima gauti pas Bendrick. Kaina 25 centai. Pinigus ir laišką siųskite šino antrašu:

Joseph Bendrick,
Clerk of Court. POTTSVILLE, PA

SLA. Pildomoji Taryba.

PREZIDENTAS:

F. Živatkauskas,
110 W. Market St., Scranton, Pa.

VICE-PREZIDENTAS:

S. Žalnieraitis,
Box 32, Wanamie, Pa.

SEKRETORIUS:

A. B. Strimaitis,
807 W. 30-th St., New York, N. Y.

IŽDININKAS:

J. Skritulskas,
26 Broad St., New Britain, Conn.

IŽDO GLOBEJAI:

T. Paukštis,
123 N. Main St., Pittston, Pa.

P. W. Birštonas,
Oak St., Shenandoah, Pa.

DAKTARAS-KVOTEJAS:

Johan. Baltrušaitienė,
2400 5-th Ave., Pittsburg, Pa.

LITERATIŠKAS KOMITETAS:

L. Šernas,
8252 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Dr. J. Šliupas,
1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

P. Mikolainis,
Box 62, New York, N. Y.

Nariams SLA. knygos už pusa kainos.

1	Kadas Senovės Lietuvių, pusl. 217	kaina 50 c.
	Lietuviška Chrestomatija, pusl. 176	40 c.
2	Diedai ir Gražina, pusl. 61	25 c.
3	Europos Istorija, pusl. 319	25 c.
	Gibsinis Jous, pusl. 38	15 c.
4	Ionas iš Kempės ir Silka, pusl. 23	10 c.
5	Konradas Valeriodas, pusl. 21	15 c.
	Kražių skerdynė, pusl. 77	15 c.
	Kun Aleksandra Burba, pusl. 29	20 c.
	Kelionė į Europą, pusl. 52	10 c.
	Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15 c.
	Lietuviai Amerikoje, pusl. 174	\$1.00
13	Naktys Edvardo Yungo, pusl. 21	10 c.
14	Naslaitė (Drama keturių veikmių)	10 c.
15	Petras Zemaitis, pusl. 69	20 c.
16	Padėjimas Lietuvių Tautos, (rusų kalba)	\$1.00
17	Dirva, pusl. 123 1898 m. viegas num.	75c.
18	"Tėvynės" komp. 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po 50c	

KNYGIUS:

A. B. Strimaitis
807 W. 30-th St. New York City.

LIETUVIŠKA APARATŲ DIRBTUVE.

Guodotinos tautiškos ir bažnytinės draugystės išdirba: Karunas, Amerikoniškas vellavas, Szarpas, Juostas, ženkleilius, kepures ir marszalkoms pareodus, telpgi visus bažnytinis aprėdalu. Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog Jūsų darbas būtų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvi.

T. Andruszewicz & Co.

1421 Division St. - - - Chicago, Ill.
notoli Milwaukee ave.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių

"LENKISZKU - LIETUVISZKU VAISTU."

Geriausia
Gyduolė
nuo
Strėnų skaudėjimo
Degimo krutinėje
Galvos skaudėjimo
Kateros
Užsišaldymo
Neuralgijos
nuo
Gerklės skaudėjimo

Mešlungio
Skausmo krutinėje
nuo
Patrukimo
Azma arba
Dusulio
Štyvumo sprando
skaudėjimo:
Šonuose
Rankų ir
Kojų.

Ypatingos Gyduolės.

Jeigu sergate užsisenėjusioms ligoms nuo kurių negali pagelbėt ne daktaras ne ligonbučiai, arba paslapti ligoms, aprašykite man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo) nes čion eina ne tik apie tavo sveikatą, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaptį kaip ant išpažinties). Užtai nesigėdyk ir nebijok, rašyk teisybę o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą su nurodymu kaip reikia jas vartot, už prekę labai mažą. Reikia rašyti laiškus stačiai pas mane pridėdami visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agentų kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio. Uždarbį duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas šornikas teipgi privalo užlaikyti visada mūsų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo kad mūsų tautiečiai reikalaudami galėtų pas kiekvieną nusipirkti ir nereikalauti išduoti pinigų dovanai kokiems nors apgavikams tose aplinkėse. Štornykai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mūsų tvas Lietuviškas gyduoles kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS

Cor. Elm & Main Str., Plymouth, Pa.

SKAITYK, O ŽINOSI VISKĄ.

Pranešu visiems lietuviams ir savo kostumeriams, kad aš perkėliau savo krautuvę į Chicago, Ill., kurioj galite gauti: laikrodžių, laikrodėlių, lenciugėlių, visokių žiedų, spilkų, kolčikų, kompasų, kryžiukų. Puikiausių armonikų, skripkų, klernetų, trūbų, koncertinių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Gerų britvų, visokio skyriaus drukuojamų mašinukų, albumų fotografijoms, guminių litarų. Monų knygų, istoriškų ir maldaknygių. Gražių popierių gromatomis rašyti su puikiausiais apskaitymais ir dainomis, su drukuotais aplinkui konvertais, tužiną už 25c, 5 tuz. \$1.00, perkupčiams 1000 už \$6.00. Jaigu kas neturite mano katalogą, rašyk šiadien: prisiųsdami už 5c markę, o apturėsi mano Didelį Katalogą Dykai su 1000 naudingų visokių daiktų. Aš užtikrinu, kad mano favoras pirmos klijasos, o prekės pigesnės kaip kitur. Perkupčiai gali gauti pirktavora daug pigiau kaip kitur. Kviečiu visus lietuvius ir lietuvaiteis su orderiais ir visokiais pirkiniais kreiptis pas savo tautietį

M. K. Wilkewich,

3225 So. Halsted St.

Dept. L.

Chicago, Ill.